

IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOJ REVIZIJI

FEDERALNOG MINISTARSTVA POLJOPRIVREDE, VODOPRIVREDE I ŠUMARSTVA

2024.

Broj: 01-02-06-11-1-3355-7/24

Sarajevo, svibanj 2025.

SADRŽAJ

I.	IZVJEŠĆE NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA	1
2.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	2
II.	REZIME DANIH PREPORUKA	4
III.	KRITERIJI ZA FINACIJSKU REVIZIJU	5
IV.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI	6
1.	UVOD	6
2.	PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE.....	6
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	6
4.	SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	8
5.	OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI	9
6.	PLANIRANJE I IZVJEŠĆIVANJE.....	12
6.1	Izrada i donošenje proračuna i plana rada	12
6.2	Izvješćivanje	12
7.	FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	13
7.1	GODIŠNJE IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU PRORAČUNA	13
7.1.1	Prihodi i primici	13
7.1.2	Rashodi, izdaci i financiranje.....	13
7.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	14
7.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge.....	14
7.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	15
7.2	BILANCA STANJA	21
7.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe	21
7.2.2	Stalna sredstva	21
7.2.3	Kratkoročne obveze i razgraničenja	22
7.2.4	Popis imovine i obveza	22
8.	IZVANBILANČNA EVIDENCIJA	22
9.	JAVNE NABAVE	25
10.	PROJEKTI FINACIRANI KREDITNIM I GRANT SREDSTVIMA.....	25
11.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA	27
V.	PRIVICI	29
1.	GODIŠNJA FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	29
2.	IZJAVA RUKOVODSTVA	29

I. IZVJEŠĆE NEZAVISNOG REVIZORA

Izvješće nezavisnog revizora daje se na temelju provedene financijske revizije, koja obuhvaća reviziju financijskih izvješća i reviziju usuglašenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju financijskih izvješća **Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (u daljnjem tekstu: Ministarstvo)**, koja obuhvaćaju: Bilancu stanja na 31. 12. 2024. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvješće o kapitalnim izdacima i financiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, financijska izvješća istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, financijski položaj Ministarstva na 31. 12. 2024. godine i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na taj dan, sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja.

Temelj za mišljenje

Reviziju financijskih izvješća obavili smo sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okviru profesionalnih objava.¹ Primijenjeni standardi su ISSAI 100 – Temeljni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Upravljanje kvalitetom za vrhovne revizijske institucije, ISSAI 200 – Principi financijske revizije i ISSAI 2000–2899 – standardi financijske revizije. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju financijskih izvješća*.

Nezavisni smo od Ministarstva sukladno ISSAI-ju 130 – Etički kodeks, te sukladno etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti shodno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Odgovornost rukovodstva za financijska izvješća

Ministar je odgovoran za izradu i fer prezentaciju financijskih izvješća, sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća koja ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili pogreške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz financijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u danim okolnostima.

Odgovornost revizora za reviziju financijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijska izvješća kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške, kao i izdati izvješće nezavisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena sukladno INTOSAI Okviru profesionalnih objava, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili pogreške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utječu na ekonomske odluke korisnika donesene na temelju tih financijskih izvješća.

¹ Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 17/25). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri razine objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Kao dio revizije, shodno INTOSAI Okviru profesionalnih objava, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvješća, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju temelj za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog uslijed prevare, veći je od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola;
- stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola Ministarstva;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijska izvješća transakcije i događaje na kojima su zasnovana na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u unutarnjim kontrolama, koji su otkriveni tijekom revizije.

2. IZVJEŠĆE O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvješća **Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva za 2024. godinu** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Temelj za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Ministarstva za 2024. godinu sukladne su, u svim materijalnim aspektima, zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Temelj za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvješću:

1. **Ministarstvo nije zatražilo dodatnu kontrolu i nadzor, koju vrši Federalna uprava za inspekcijske poslove u suradnji sa županijskim upravama za inspekcijske poslove, sukladno članku 27. Zakona o novčanim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju. Posljedica navedenog je da su poticaji za poljoprivredu u iznosu od 1.121.025 KM, koje su županijska ministarstva ocijenila kao formalno ispravne, iskazani u izvanbilančnoj evidenciji (točka 8. Izvješća);**
2. **Ministarstvo nije integriralo Jedinicu za koordinaciju projekta razvoja stočarstva i ruralnog financiranja i Jedinicu za implementaciju projekata u šumarstvu i poljoprivredi u sastav Ministarstva, kako je to Uredbom o načinu i kriterijima za pripremu, izradu i praćenje realizacije programa javnih investicija u FBiH predviđeno, niti je izvršilo gašenje namjenskih računa koji nisu u sastavu Jedinstvenog računa Riznice sukladno Zakonu o riznici u FBiH (točka 10. Izvješća).**

Reviziju usklađenosti izvršili smo sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okviru profesionalnih objava. Primijenjeni standardi su ISSAI 100 – Temeljni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Upravljanje kvalitetom za vrhovne revizijske institucije, ISSAI 400 – Principi revizije usklađenosti i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Ministarstva sukladno ISSAI-ju 130 – Etički kodeks, te etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti shodno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, ministar je odgovoran da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu sukladne propisima kojima su regulirane i potvrditi da je tijekom fiskalne godine osigurao namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, sukladne zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava, uvijek otkriti značajnu neusklađenost kada ona postoji. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje Ministarstva, prema definiranim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 29. 5. 2025. godine

ZAMJENICA GENERALNOG REVIZORA

Nina Džidić, s. r.

GENERALNI REVIZOR

Mirza Kudić, s. r.

II. REZIME DANIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/ TOČKA
1.*	Sačiniti mapu poslovnih procesa, utvrditi rizike i uspostaviti registar rizika sukladno odredbama Zakona o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru.	4.
2.*	Imenovati osobu za praćenje provođenja plana integriteta, te poduzimati aktivnosti definirane Planom integriteta.	4.
3.*	Vršiti nadzor na radom gospodarskih društava, koja su Uredbom o vršenju ovlaštenja u gospodarskim društvima sa učešćem državnog kapitala iz nadležnosti FBiH dana Ministarstvu u nadležnost, te podnositi izvješća Vladi FBiH.	5.
4.*	Podnositi izvješća Vladi FBiH o realizaciji postupka financijske konsolidacije sukladno Odluci Vlade FBiH o financijskoj konsolidaciji privrednog društva „Agrokomerc“ d.d. Velika Kladuša.	5.
5.*	Propisati način provođenja kontrole proizvodnje kravljeg, ovčjeg i kozjeg mlijeka koji bi omogućio funkcionalnu kontrolu, a uvažavajući specifičnost ove proizvodnje.	7.1.2.3.1.1
6.	Izvješće o dodijeljenim sredstvima transfera koji se implementiraju putem jedinice za implementaciju projekata s listom korisnika objavljivati na internet-stranici Ministarstva, kako je to predviđeno odredbama Zakona o izvršavanju proračuna.	7.1.2.3.1.3
7.*	Zatražiti od Federalne uprave za inspekcijske poslove provođenje dodatnih kontrola dostavljenih zahtjeva za poticajima, kako je to Zakonom o novčanim potporama u poljoprivredi i ruralnom razvoju predviđeno, te obveze priznavati u razdoblju u kojem su nastale, sukladno Zakonu o proračunima u FBiH.	8.
8.	Potencijalne prihode i obveze iz pokrenutih sudskih sporova od ili protiv Ministarstva iskazivati na izvanbilančnoj evidenciji sukladno Računovodstvenim politikama za federalne proračunske korisnike i Riznicu.	8.
9.*	Prije pokretanja postupka javne nabave provesti provjeru tržišta i o tome sačiniti pisanu zabilješku kako je to Zakonom o javnim nabavama predviđeno.	9.
10.	Izvršiti popunu upražnjenih radnih mjesta u Službi za implementaciju projekata, te programe javnih investicija realizirati putem jedinica za realizaciju projekata u sastavu Ministarstva, kako je to Uredbom o načinu i kriterijima za pripremu, izradu i praćenje realizacije programa javnih investicija u FBiH i predviđeno.	10.
11.*	Zatvoriti namjenske račune za realizaciju razvojno-investicijskih projekata, koji su otvoreni izvan Jedinstvenog računa Riznice, sukladno odredbama Zakona o riznici u FBiH.	10.
12.*	Osigurati dokumentaciju povrata sredstava u Proračun FBiH za projekt Razvoj stočarstva i ruralnog financiranja FBiH, sukladno supsidijarnom kreditnom sporazumu između Federalnog ministarstva financija i financijskih institucija.	10.

* nerealizirane preporuke iz prethodnog razdoblja (9)

III. KRITERIJI ZA FINACIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvješća i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i reviziju usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o proračunima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu proračuna u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu proračuna u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH;
 - Zakon o izvršavanju Proračuna FBiH za 2024. godinu
 - Proračun FBiH za 2024. godinu;
 - Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
 - Zakon o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave;
 - Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o riznici u FBiH;
 - Zakon o državnoj službi u FBiH, članak 33;
 - Zakon o namještenicima u organima državne službe, članak 34;
 - Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH;
 - Zakon o porezu na dohodak, članak 10;
 - Zakon o doprinosima, članak 11;
 - Zakon o javnim nabavama;
 - Zakon o novčanim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju;
 - Uredba o načinu i kriterijima za pripremu, izradu i praćenje realizacije programa javnih investicija u FBiH;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV. IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. UVOD

Ministarstvo je osnovano sukladno Zakonu o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave.² Obavlja upravne, stručne i druge poslove iz nadležnosti Federacije BiH koji se odnose na: zaštitu i korištenje poljoprivrednog zemljišta; zaštitu poljoprivrednog bilja i proizvoda od uzročnika bolesti, štetočina i korova; proizvodnju i promet sjemena i sadnog materijala, proizvodnju i unapređenje stočarstva; zdravstvenu zaštitu životinja; prehrambenu industriju; kontrolu zdravstvene ispravnosti sirovog mesa, ribe, mlijeka, jaja, te stočne hrane; unapređenja proizvodnje u šumarstvu, uzgoj, zaštitu, uređenje i unapređenje šuma, stanje drvnog fonda, eksploataciju šuma; pošumljavanje degradiranih i izdavačkih šuma, goleti i krša; lov i lovna priroda; vodene izvore, planove, osnovne i bilance voda; zahvatanje i korištenje voda; osiguranje voda za potrebe vodoopskrbe stanovništva i gospodarstva te drugi poslovi utvrđeni zakonom. U sastavu Ministarstva je Federalna uprava za šumarstvo.

Unutarnja organizacija i način rada Ministarstva uređeni su Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu. Sistematizirana su radna mjesta za 145 izvršitelja, a na 31. 12. 2024. godine bilo je popunjeno njih 94.

Ministarstvom rukovodi ministar Kemal Hrnjić, koji je imenovan 28. 4. 2023. godine.

Sjedište Ministarstva je u Sarajevu, u Ulici Hamdije Čemerlića broj 2.

2. PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE

Predmet revizije su financijska izvješća Ministarstva za 2024. godinu i usklađenost aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je izraziti mišljenje o tome jesu li financijska izvješća pouzdana i odražavaju li bilance u potpunosti rezultate izvršenja proračuna. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti financijsko upravljanje, sustav unutarnjih kontrola i funkcija unutarnje revizije.

Revizija je obavljena sukladno unutarnjim planskim dokumentima, s prekidima u razdoblju od listopada 2024. do svibnja 2025. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu unutarnjih kontrola, pojedine materijalno značajne pogreške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je financijsku reviziju Ministarstva za 2023. godinu, sačinio Izvješće o izvršenoj reviziji i dao pozitivno mišljenje o financijskim izvješćima i mišljenje s rezervom o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvješću su dane preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Ministarstvo je postupilo sukladno članku 16. točka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestilo o preduzetim radnjama s ciljem prevladavanja nepravilnosti identificiranih u revizorskom izvješću. Revizijom je konstatirano da nisu poduzete odgovarajuće mjere, sukladno planiranim aktivnostima.

² „Sl. novine FBiH“ br. 19/03, 38/05, 2/06, 8/06, 61/06, 52/09, 48/11

Uvidom u poduzete aktivnosti i analizom realizacije danih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizirana preporuka	
1.	Sačinjen je godišnji obračun za poseban transakcijski račun – uplata naknada i prihoda za korištenje šuma, sukladno Pravilniku o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.
Djelomično realizirana preporuka	
1.	Uspostavljena je služba za upravljanje projektima, ali u nju nisu integrirane sve jedinice za implementaciju projekta.
Nerealizirane preporuke	
1.	Pokrenuti aktivnosti na sačinjavanju mape poslovnih procesa, utvrđivanju rizika i uspostavi registra rizika, sukladno Zakonu o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru i propisima donesenim na osnovu ovog Zakona.
2.	Sačiniti i dostaviti izvješće o provođenju mjera i preporuka za poboljšanje integriteta, sukladno Priručniku – Pravilima za izradu i provođenje plana integriteta u institucijama BiH.
3.	Vršiti nadzor nad radom i monitoring „Fabrike duhana Mostar“ d.d. Mostar sukladno Uredbi o vršenju ovlaštenja u privrednim društvima sa učešćem državnog kapitala iz nadležnosti FBiH.
4.	Provoditi nadzor i kontrolu korisnika sredstava u fazi proizvodnje i fazi dodijeljenih poticajnih sredstava svih mjera, sukladno Zakonu o novčanim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju.
5.	Obveze po zaprimljenim zahtjevima podrški za veterinarstvo priznavati u izvještajnom periodu na koji se odnose neovisno o plaćanju, sukladno članku 76. Zakona o proračunima u FBiH.
6.	Prije pokretanja postupka javne nabave provesti provjeru tržišta u svrhu pripreme nabave i informisanja privrednih subjekata o svojim planovima i zahtjevima u vezi s nabavom i o tome sačiniti pisanu zabilješku koja se ulaže u predmet spisa.
7.	Pokrenuti aktivnosti na zatvaranju namjenskih računa za realizaciju razvojno-investicijskih projekata, koji su otvoreni izvan Jedinstvenog računa Riznice, sukladno Instrukciji Federalnog ministarstva financija.
8.	Osigurati dokumentaciju povrata sredstava u Proračun FBiH za projekt Razvoj stočarstva i ruralnog finansiranja FBiH, sukladno supsidijarnom kreditnom sporazumu između Federalnog ministarstva financija i financijskim institucijama.
Preporuka za koju nije izvršena ocjena postupanja	
1.	Odredbama Pravilnika o uslovima i načinu ostvarivanja novčanih podrški po modelu ostalih vrsta podrški regulirati pravo na ostvarivanje podrške po osnovu bespovratno dodijeljenog repromaterijala za proizvodnju voća i povrća obiteljskim poljoprivrednim gazdinstvima i obrtima. Za preporuku nije izvršena ocjena postupanja jer u 2024. godini nije bilo bespovratnog dodjeljivanja repromaterijala za proizvodnju voća i povrća obiteljskim poljoprivrednim gazdinstvima i obrtima.

Nakon izvršene revizije za 2024. godinu dano je ukupno 12 preporuka, od čega su tri nove i devet preporuka koje su već dane u Izvješću o financijskoj reviziji za 2023. godinu (osam nerealiziranih i jedna djelomično realizirana).

Postupanje po Pismu menadžmentu

U tijeku obavljene prethodne revizije konstatirali smo da postoje određene slabosti sustava unutarnjih kontrola, koje mogu utjecati na financijska izvješća i pravilnost poslovanja. Putem pisma menadžmentu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se poduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih financijskih izvješća za 2024. godinu i kako se one ne bi ponovile u izvješću o financijskoj reviziji za 2024. godinu.

U pismu menadžmentu dane su dvije preporuke, koje nisu implementirane do dana sačinjavanja izvješća o financijskoj reviziji, čime Ministarstvo nije iskazalo spremnost za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti.

4. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Cilj sustava unutarnjih kontrola je osigurati razumno uvjerenje da Ministarstvo u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da unutarnje kontrole funkcioniraju sukladno važećoj regulativi.

Financijsko upravljanje i kontrola

Financijsko upravljanje i kontrola je sveobuhvatan sustav unutarnjih kontrola koji uspostavljaju i za koji su odgovorni rukovoditelji korisnika javnih sredstava, a kojim se upravljajući rizicima osigurava razumno uvjerenje da će se u ostvarivanju ciljeva proračunska i druga sredstva koristiti pravilno, ekonomično, efikasno i efektivno. Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se donošenjem unutarnjih propisa i akata, prema važećoj regulativi.

Zakon o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH³ i Pravilnik o provođenju financijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH⁴ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sustava unutarnjih kontrola na osnovu COSO modela.

Ministarstvo je donijelo Pravilnik o unutrašnjem ustrojstvu kojim je uređen unutrašnji ustroj, vrste organizacijskih jedinica i njihova nadležnost i druga pitanja od značaja za organizaciju i rad. Za izvršavanje poslova i zadataka ustrojene su sljedeće organizacijske jedinice: Kabinet ministra, Sektor za poljoprivredu i prehrambenu industriju, Sektor za ruralni razvoj i poljoprivredne savjetodavne službe, Sektor za poljoprivredna plaćanja, Sektor za veterinarstvo, Sektor za vode, Sektor za šumarstvo i lovstvo, Služba za upravljanje projektima, Sektor za financije i računovodstvo, Sektor za pravne, kadrovske i opće poslove, Služba za informacijske i komunikacijske tehnologije i Jedinica za unutarnju reviziju. U Federalnoj upravi za šumarstvo nisu formirane organizacijske jedinice.

Rješenjem od 1. 6. 2021. godine imenovan je koordinator za financijsko upravljanje i kontrolu. Ministarstvo nije utvrdilo mapu poslovnih procesa, zbog čega konstatiramo da kontrolno okruženje nije uspostavljeno na zadovoljavajućoj razini.

Nije utvrđen registar rizika niti je donesena strategija upravljanja rizicima, zbog čega konstatiramo da upravljanje rizicima nije uspostavljeno na zadovoljavajućoj razini.

Usvojen je značajan broj internih akata i procedura s ciljem uspostavljanja kontrolnih aktivnosti kao jedne od komponenti sustava unutarnjih kontrola, s tim da nije izvršeno usuglašavanje Pravilnika o plaćama s odredbama Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u FBiH u dijelu povećanja osnovice temeljem minulog staža i nisu donesena pojedinačna rješenja o plaćama.

Shodno navedenom, Ministarstvo nije uspostavilo financijsko upravljanje i kontrolu, niti je sačinilo godišnje izvješće o funkcioniranju financijskog upravljanja i kontrole za 2024. godinu sukladno Zakonu o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilniku o provođenju financijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru FBiH.

³ „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17

Izjava o fiskalnoj odgovornosti sačinjena je i dostavljena Federalnom ministarstvu financija sukladno člancima 2. i 6. Pravilnika o obliku, sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Preporuka:

- **sačiniti mapu poslovnih procesa, utvrditi rizike i uspostaviti registar rizika sukladno odredbama Zakona o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru.**

Unutarnja revizija

Pravilnikom o unutrašnjem ustrojstvu predviđena je jedinica za unutarnju reviziju sa četiri sistematizirana izvršitelja – rukovoditelj jedinice i tri stručna savjetnika za internu reviziju. Popunjeno je radno mjesto rukovoditelja i jednog stručnog savjetnika za unutarnju reviziju.

Sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH⁵ i Pravilniku o kriterijima za uspostavljanje jedinica za unutarnju reviziju u javnom sektoru u FBiH⁶ usvojen je Strateški i godišnji plan rada. Godišnje izvješće unutarnje revizije dostavljeno je Centralnoj harmonizacijskoj jedinici pri Federalnom ministarstvu financija u zakonskom roku.

Prema prezentiranim podacima, od planiranih šest provedeno je pet revizija (poticaji za veterinarstvo, poticaji za pčelarsku proizvodnju, provođenje postupaka javnih nabava – izravni sporazumi, poticaj za biljnu proizvodnju – krušna žita, formiranje povjerenstava i ostalih radnih tijela) za 2023. godinu. U revizijskim izvješćima dano je ukupno 11 preporuka. Ocjenom postupanja po danim preporukama interne revizije za devet preporuka konstatirano je da su implementirane, za jednu da je u fazi implementacije, a za jednu da nije implementirana.

S obzirom na predmete aktivnosti unutarnje revizije, nismo se oslanjali na njen rad prilikom obavljanja revizije.

Prevenција korupcije

Planom integriteta Ministarstva predviđeno je imenovanje koordinatora za praćenje provođenja plana integriteta, sačinjavanje izvješća i upoznavanje zaposlenih sa Planom integriteta. Utvrdili smo da nije imenovan koordinador, da tijekom 2024. godine nisu poduzimane aktivnosti definirane Planom integriteta, niti je Agenciji za prevenciju korupcije u FBiH i Antikorupcijskom timu Vlade FBiH dostavljeno izvješće o provedbi mjera i preporuka za poboljšanje integriteta, kako je to propisano Priručnikom – Pravilima za izradu i provedbu plana integriteta u institucijama u BiH.

Preporuka:

- **imenovati osobu za praćenje provođenja plana integriteta, te poduzimati aktivnosti definirane Planom integriteta.**

5. OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI

Srednjoročna strategija razvoja poljoprivrednog sektora u FBiH

Sukladno Zakonu o poljoprivredi,⁷ Poljoprivredna politika se provodi prema Srednjoročnoj strategiji razvitka poljoprivrednoga sektora u FBiH (u daljnjem tekstu: poljoprivredna strategija) koja sadrži kratkoročne i srednjoročne ciljeve, mjere, vremenski slijed, nositelje i rokove ostvarenja tih ciljeva u sektoru poljoprivrede i donosi se na razdoblje od pet godina.

⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08 i 101/16

⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 49/20

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 88/07, 4/10, 27/12 i 7/13

Posljednju Strategiju poljoprivrede usvojio je Parlament FBiH u 2015. godini, a odnosila se na razdoblje 2015. – 2019. godine. Vlada FBiH je 28. 8. 2020. godine donijela Odluku o pokretanju procesa izrade Strategije razvoja poljoprivrednog sektora u FBiH za razdoblje 2021. – 2027. godine. Ministar je imenovao ekspertno povjerenstvo za izradu poljoprivredne strategije, koje je izradilo prijedlog strategije. Nakon provedene javne stručne rasprave Vlada FBiH je 27. 2. 2024. godine usvojila Strategiju za razdoblje 2021. – 2027. godine i uputila je Parlamentu FBiH na usvajanje. Do okončanja revizije Parlament nije usvojio Strategiju.

Financijska konsolidacija gospodarskih društava iz nadležnosti Ministarstva

Prema Zakonu o financijskoj konsolidaciji gospodarskih društava u FBiH⁸ i Uredbi o konsolidaciji gospodarskih društava u FBiH,⁹ Ministarstvo je dužno pratiti realizaciju postupka financijske konsolidacije i o tome najmanje jednom u šest mjeseci informirati Vladu FBiH. Zakonom o izmjenama Zakona o financijskoj konsolidaciji gospodarskih društava u FBiH i Odlukom Vlade FBiH o izmjeni odluke o financijskoj konsolidaciji gospodarskog društva „Agrokomerc“ d.d. Velika Kladuša od 13. 3. 2024. godine produžen je rok za okončanje započetih aktivnosti financijske konsolidacije do 31. 12. 2027. godine. Financijska konsolidacija društva sa većinskim učešćem državnog kapitala obuhvaća dugovanja nastala zaključno do 31. 12. 2021. godine, a odnose se na doprinose za zdravstveno osiguranje, doprinose za osiguranje od nezaposlenosti, poreze – isključujući porez na dodatnu vrijednost, račune za isporučenu vodu, struju, plin, grijanje i ostale komunalne usluge, dugovanja prema dobavljačima za isporučenu robu i usluge i dugovanja prema zaposlenicima.

Odlukom Vlade FBiH o financijskoj konsolidaciji privrednog društva „Agrokomerc“ d.d. Velika Kladuša¹⁰ od 4. 12. 2014. godine spomenuto društvo je obvezano podnositi mjesečno izvješće o svim aktivnostima poduzetim u cilju njene realizacije nadležnom resornom ministarstvu, a Ministarstvo izvješćivati Vladu FBiH (nisu definirani rokovi izvješćivanja).

„Agrokomerc“ d.d. Velika Kladuša je dostavljao mjesečna izvješća propisana spomenutom Odlukom Vlade FBiH, kao i Godišnje izvješće za 2024. godinu. Ministarstvo je 5. 3. 2024. Vladi FBiH dostavilo Informaciju o realizaciji postupka financijske konsolidacije u privrednom društvu „Agrokomerc“ d.d. Velika Kladuša za razdoblje od 1. 7. 2022. do 31. 12. 2023. godine, dok izvješće o realizaciji postupka financijske konsolidacije za 2024. nije dostavljeno Vladi FBiH. **Navedeno ukazuje na to da Ministarstvo nije sačinjavalo i dostavljalo Vladi FBiH izvješće o realizaciji postupka financijske konsolidacije sukladno Odluci o financijskoj konsolidaciji privrednog društva „Agrokomerc“ d.d. Velika Kladuša.**

Vršenje ovlaštenja u gospodarskim društvima sa učešćem državnog kapitala iz nadležnosti FBiH

Sukladno Uredbi o vršenju ovlaštenja u gospodarskim društvima sa učešćem državnog kapitala iz nadležnosti FBiH,¹¹ Ministarstvo vrši poslove upravnog nadzora i nadzora općih akata, praćenje rada i monitoring, uz obavezu podnošenja izvješća Vladi Federacije. Spomenutom Uredbom definirana je nadležnost Ministarstva nad gospodarskim društvima „Fabrika duhana Mostar“ d.d. Mostar i „Agrokomerc“ d.d. Velika Kladuša. Također, člankom IV Uredbe definirano je da je Ministarstvo nadležno za vršenje monitoringa i podnošenje izvješća Vladi FBiH o statusu i tijeku stečajnog ili likvidacijskog postupka, kao i mjerama za zaštitu interesa imovine FBiH nad gospodarskim društvom JP „Šume Herceg Bosne“ d.o.o. Mostar u stečaju.

Tijekom revizije dostavljen je dopis Ministarstva upućen 16. 10. 2024. godine stečajnoj upraviteljici JP „Šume Herceg Bosne“ d.o.o. Mostar u stečaju, kojim se od nje traži dostava informacije o stadiju stečajnog postupka, koje aktivnosti su provedene, a koje se namjeravaju provesti, podatke o stečajnoj masi, kao i druge neophodne podatke za koje smatra da su bitni, u cilju informiranja Vlade FBiH o statusu javnog poduzeća i o tijeku stečajnog postupka.

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 52/14, 36/18, 54/19, 48/21, 94/23

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 74/17, 84/18 i 48/19

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 101/14, 22/15, 58/15, 84/17, 55/19 i 95/19

¹¹ „Sl. novine FBiH“, br. 20/16, 3/17, 9/17, 69/17 i 96/17, 101/22

Ministarstvo nije dobilo povratnu informaciju na spomenuti dopis. Za nadzor nad društvima „Fabrika duhana Mostar“ d.d. Mostar i „Agrokomerc“ d.d. Velika Kladuša nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrđivala poduzimanje spomenutih aktivnosti. **Navedeno ukazuje na to da Ministarstvo nije provodilo aktivnosti koje su mu Uredbom o vršenju ovlaštenja u gospodarskim društvima sa učešćem državnog kapitala iz nadležnosti FBiH dane u nadležnost.**

Suradnja sa županijskim ministarstvima nadležnim za poslove poljoprivrede

Sukladno članku 32. Zakona o novčanoj podršci u poljoprivredi i ruralnom razvoju, Ministarstvo nakon obrade zahtjeva redovno obavještava županijska ministarstva o odobrenim zahtjevima koji su dani na isplatu za klijente s područja njihove županije, a županijska ministarstva dužna su Ministarstvu dostaviti izvješće o realizaciji županijskih novčanih podrški na području svoje županije najkasnije do 31. siječnja tekuće za prethodnu godinu. Prema članku 33., Ministarstvo na osnovu podataka o realizaciji novčanih podrški i dobivenih izvješća od županijskih ministarstava najkasnije do kraja ožujka tekuće godine Vladi FBiH dostavlja godišnje izvješće o realizaciji novčanih podrški u FBiH za prethodnu godinu, što je i učinilo.

Registar klijenata i Registar poljoprivrednih gazdinstava

Klijenti koji žele ostvariti pravo na novčane podrške sukladno Zakonu o poljoprivredi imaju obvezu upisati se u Registar poljoprivrednih gazdinstava, odnosno Registar klijenata. Zakonom je definirano da korisnici registra novčanih podrški i drugih oblika podrške u poljoprivredi, odnosno klijenti, mogu biti pravne osobe sa sjedištem u FBiH i fizičke osobe koje imaju prebivalište u FBiH, a registrirane su za poljoprivrednu proizvodnju i u registre upisane kao poljoprivredni proizvođači. Zakonom o novčanim podrškama propisano je da nositelj poljoprivrednog gazdinstva podnosi zahtjev za upis u registar nadležnoj općinskoj službi na čijem području se nalazi sjedište pravne osobe i obrta, odnosno prebivalište fizičke osobe nositelja obiteljskog poljoprivrednog gazdinstva. Ministarstvo vodi Centralni registar za FBiH i dužno je osigurati tehničke uvjete za njegovo elektronsko funkcioniranje. Prema prezentiranim podacima, na 31. 12. 2024. godine u Registru poljoprivrednih gazdinstava i Registru klijenata prijavljeno je 100.582 poljoprivredna proizvođača, od kojih je 93.664 obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo, 1.073 gospodarsko društvo, 197 zadruga, 5.468 poduzetnika, deset znanstvenoistraživačkih i obrazovnih ustanova, 23 vjerske organizacije, 95 udruga i 52 ostala pravna subjekta.

Obavljanje poslova iz oblasti šumarstva

Sukladno Zakonu o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave, u nadležnosti Ministarstva je obavljanje poslova iz oblasti šumarstva. Zakonom o šumama uređuje se očuvanje i zaštita šuma i šumskog zemljišta, jačanje njihovih ekoloških funkcija, planiranje u šumarstvu i upravljanje šumama i šumskim zemljištem, ekonomske funkcije, socijalne funkcije, financiranje biološke obnove i unapređivanje šuma na teritoriji Federacije BiH. Zakon o šumama na razini FBiH prestao je važiti 27. 11. 2011. godine.

Planom rada Ministarstva za 2024. godinu planirano je poduzimanje i donošenje mjera za usvajanje Zakona o šumama u FBiH i izrada prijedloga zakona o reprodukcijском materijalu šumskog, ukrasnog drveća i grmlja. U revidiranoj godini sačinjeni su prednacrti spomenutih zakona i 22. 1. 2025. godine zatražena su mišljenja od Federalnog ministarstva pravde, Federalnog ministarstva financija i Ureda Vlade FBiH za zakonodavstvo i usklađenost s propisima Europske unije na ove zakone.

Obavljanje poslova iz oblasti voda

Parlament FBiH je 2023. godine usvojio Strategiju upravljanja vodama FBiH 2022. – 2032. godine.

Zakonom o vodama¹² uređuje se način upravljanja vodama unutar teritorije FBiH, a on obuhvaća: zaštitu voda, korištenje voda, zaštitu od štetnog djelovanja voda i uređenje vodotoka i drugih voda. Ministarstvo je u siječnju 2024. godine pripremilo Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o vodama i dostavilo ga na mišljenje Uredu Vlade FBiH za zakonodavstvo i usuglašenost sa propisima Europske unije i Federalnom ministarstvu financija. Ured Vlade FBiH za zakonodavstvo i usuglašenost sa propisima Europske unije dao je suglasnost i potpisao izjavu o usuglašenosti, dok po iskazu odgovorne osobe Federalno ministarstvo financija niti nakon upućene dvije urgencije nije odgovorilo na zahtjev za mišljenje.

Zaključkom Vlade FBiH od 9. 2. 2023. godine zaduženo je Ministarstvo da pripremi prednacrt zakona o vodnim uslugama. Provedena je javna rasprava o prednacrtu, u siječnju 2025. godine zatražena su mišljenja od Federalnog ministarstva pravde, Federalnog ministarstva financija i Ureda Vlade FBiH za zakonodavstvo i usklađenost sa propisima Europske unije, ali prednacrt još nije upućen Vladi FBiH na daljnje postupanje.

Preporuke:

- ***vršiti nadzor na radom gospodarskih društava, koja su Uredbom o vršenju ovlaštenja u gospodarskim društvima sa učešćem državnog kapitala iz nadležnosti FBiH dana Ministarstvu u nadležnost, te podnositi izvješća Vladi FBiH.***
- ***podnositi izvješća Vladi FBiH o realizaciji postupka financijske konsolidacije sukladno Odluci Vlade FBiH o financijskoj konsolidaciji privrednog društva „Agrokomerc“ d.d. Velika Kladuša.***

6. PLANIRANJE I IZVJEŠĆIVANJE

6.1 Izrada i donošenje proračuna i plana rada

Proračunom FBiH za 2024. godinu¹³ Ministarstvu su odobrena sredstva u iznosu od 188.210.247 KM. Odobrena sredstva odnose se na: tekuće transfere i druge tekuće rashode (181.960.400 KM), plaće i naknade troškova zaposlenih (4.323.526 KM), izdatke za materijal, sitan inventar i usluge (1.045.060 KM), izdatke za nabavku stalnih sredstava (482.900 KM) i doprinose poslodavca (398.361 KM).

Odlukom Ministarstva financija odobrene su unutarnje preraspodjele sredstava u iznosu od 35.000 KM (umanjeni izdaci za komunikaciju i komunalne usluge (5.000 KM), unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine (5.000 KM), izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa (5.000 KM) i rekonstrukcije i investicijsko održavanje (20.000 KM), a uvećani putni troškovi (10.000 KM) i ugovorne i druge usluge (25.000 KM)). Ukupno raspoloživa sredstva u 2024. godini iznosila su 187.850.137 KM.

Ministarstvo je sačinilo godišnji i trogodišnji plan rada sukladno Uredbi o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvješćivanju u FBiH i dostavilo Federalnom zavodu za programiranje razvoja.

6.2 Izvješćivanje

Izvješće o radu za 2024. godinu dostavljeno je u roku Federalnom zavodu za programiranje razvoja.

Godišnje izvješće o stanju poljoprivrede (Zeleno izvješće) za 2024. je u fazi izrade, s obzirom na to da je člankom 52. Zakona o poljoprivredi utvrđen rok za njegovo dostavljanje Vladi FBiH najkasnije do 15. svibnja i Parlamentu FBiH najkasnije do 30. lipnja tekuće godine za prethodnu godinu.

¹² „Sl. novine FBiH“, br. 70/06

¹³ „Sl. novine FBiH“, br. 7/24

Vlada FBiH je 7. 6. 2024. godine usvojila Godišnje izvješće o stanju poljoprivrede za 2023. godinu i uputila ga Parlamentu FBiH na usvajanje, koji ga do okončanja revizije nije razmatrao. Dom naroda Parlamenta FBiH je tek 25. 3. 2024. godine usvojio Godišnje izvješće o stanju poljoprivrede za 2022., koje je prethodno usvojio Zastupnički dom Parlamenta FBiH.

7. FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Ministarstvo je sačinilo Godišnja financijska izvješća za 2024. i dostavilo ih nadležnim organima i institucijama sukladno važećim propisima i u utvrđenom roku. Također, sačinjena su financijska izvješća za podračune iz nadležnosti Ministarstva.

U analizama iskaza, sačinjenim uz financijska izvješća, obrazloženo je izvršenje proračuna sukladno Pravilniku o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.

U financijskim izvješćima Podračuna za uplatu naknada i prihoda za korištenje šuma iskazani su prihodi u iznosu od 464.319 KM, rashodi i izdaci nisu iskazani, a stanje novčanih sredstava na dan bilanciranja iznosilo je 3.559.967 KM. U financijskim izvješćima Podračuna za organizaciju polaganja stručnih ispita, za registraciju i obnovu registracije lijekova koji se upotrebljavaju u veterinarstvu iskazani su prihodi u iznosu od 67.281 KM, rashodi u iznosu od 37.960 KM, te stanje novčanih sredstava u iznosu od 98.500 KM.

Za Projekt Snabdijevanje vodom i sanitacija u FBiH, koji implementira Jedinica za upravljanje projektom u sastavu Ministarstva, nisu sačinjena financijska izvješća s obzirom na to da računi kojima upravlja ova jedinica nisu u sastavu Jedinstvenog računa Riznice.

Periodična izvješća dostavljena su Ministarstvu financija sukladno Pravilniku o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.

7.1 GODIŠNJE IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU PRORAČUNA

7.1.1 Prihodi i primici

U Godišnjem izvješću o izvršenju proračuna iskazani su prihodi i primici u iznosu od 192.154 KM i u cijelosti se odnose na neporezne prihode. Ostvareni prihodi se odnose na ostale proračunske naknade i pristojbe (75.824 KM), prihode od pružanja javnih usluga (52.774 KM), neplanirane uplate (25.379 KM), prihode od imovine (24.079 KM) i naknada i pristojbe (14.098 KM).

Proračunske naknade i pristojbe odnose se na prihode temeljem zakupa državnog šumskog zemljišta (69.560 KM) i naknada temeljem prava služnosti državnog šumskog zemljišta. Prihodi od pružanja javnih usluga predstavljaju naknade za odobrenje veterinarskih lijekova, utvrđivanje ispunjenosti uvjeta za obavljanje registrirane djelatnosti iz oblasti prehrambene industrije i prihode od registracije proizvodnih objekata i laboratorija. Neplanirane uplate se odnose na povrat premija u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji (19.217 KM) i ostale neplanirane uplate (6.162 KM). Prihodi od imovine odnose se na zakup sportsko-gospodarskih lovišta, koje sukladno Zakonu u lovstvu županija u određenom postotku doznachava Ministarstvu. Naknade i pristojbe se odnose na uplate naknada prilikom polaganja stručnih ispita za doktore veterine i veterinarskih tehničara.

7.1.2 Rashodi, izdaci i financiranje

U Godišnjem izvješću o izvršenju proračuna za 2024. iskazani su rashodi i izdaci u iznosu od 182.664.663 KM.

7.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Bruto plaće i naknade plaća iskazane su u iznosu od 3.347.415 KM. Osnovna plaća zaposlenika utvrđena je množenjem osnovice određene člankom 18. stavak 2. Zakona o izvršavanju Proračuna FBiH za 2024. godinu u visini od 425 KM, boda za obračun plaće od 1,0 i pripadajućeg koeficijenta platnog razreda utvrđenog Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH. Utvrđena osnovica uvećava se za 0,6% za svaku započetu godinu mirovinskog staža zaposlenika, a najviše do 20%. Izvršili smo uvid u obračun plaća za siječanj, travanj, rujn i prosinac 2024. godine, i konstatirali smo da Ministarstvo postupa sukladno zakonskim propisima.

Ocjenjivanje zaposlenika izvršeno je blagovremeno, sukladno Zakonu o državnoj službi u FBiH,¹⁴ Zakonu o namještenicima u organima državne službe u FBiH¹⁵ i Pravilniku o ocjenjivanju rada državnih službenika u organima državne službe u FBiH.¹⁶

Uvidom u evidencije radnog vremena konstatirali smo da se vode sukladno Pravilniku o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažiranim na radu.

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 515.909 KM, a odnose se na sljedeće naknade: topli obrok (251.813 KM), prevoz s posla i na posao (74.116 KM), otpremnine zbog odlaska u mirovinu (63.432 KM), regres za godišnji odmor (62.463 KM), zakup stana i troškova smještaja (25.378 KM), pomoć u slučaju ostalih bolesti (16.120 KM), odvojeni život (14.668 KM), pomoć u slučaju smrti (5.543 KM) i troškove prijevoza korisnicima odvojenog života (2.376 KM). Uvidom u rješenja za pojedine vrste naknada utvrdili smo da se obračun i isplata naknada troškova zaposlenih vrši sukladno podzakonskim aktima koji reguliraju pojedine vrste naknada.

7.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 750.340 KM, od kojih su najznačajniji izdaci za ugovorene i druge posebne usluge (316.921 KM) i izdaci za tekuće održavanje (150.831 KM).

U okviru **izdataka za ugovorene i druge posebne usluge** najznačajniji su izdaci za rad povjerenstava (112.362 KM).

Izdaci za rad povjerenstava iskazani su u neto iznosu od 112.362 KM, a najvećim dijelom se odnose na povjerenstvo za veterinarske lijekove (20.355 KM) i za polaganje stručnog ispita u oblasti veterinarstva (10.460 KM), koja su imenovana po posebnim propisima, kao i povjerenstva koja su imenovana sukladno Uredbi o načinu osnivanja i utvrđivanju visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe (u daljem tekstu: Uredba),¹⁷ kao što su različita povjerenstva za ruralni razvoj (26.505 KM), Jedinica za implementaciju projekta „Modernizacija vodnih usluga u FBiH“ (11.840 KM), povjerenstvo za provođenje postupaka javnih nabava (11.248 KM), povjerenstvo za ocjenu fitofarmaceutskih sredstava (5.500 KM) i druga. Dio naknada povjerenstvima financira se iz proračunskih sredstava u visini određenoj Uredbom, a dio na osnovu posebnih propisa iz nadležnosti veterinarstva, koje se financiraju od uplata pravnih i fizičkih osoba. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju uzetu u uzorak vezano za rad i isplatu naknada članovima povjerenstava konstatirali smo da su zadatke i poslove obavljala van radnog vremena, a obračun i isplata naknada su izvršeni sukladno Uredbi.

¹⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 29/03, 23/04, 39/04, 54/04, 67/05, 8/06, 4/12 i 99/15

¹⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 45/09

¹⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 30/20

¹⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 48/14, 77/14, 97/14, 58/15 i 28/24

Obračun naknada članovima povjerenstava koji su zaposleni u Ministarstvu nije imao tretman prihoda od nesamostalne djelatnosti kako je propisano Zakonom o porezu na dohodak,¹⁸ Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dohodak,¹⁹ Zakonom o doprinosima²⁰ i Pravilnikom o načinu obračunavanja i uplate doprinosa,²¹ zbog stava Federalnog ministarstva financija i zato što nisu osigurani preduvjeti za obračun poreza i doprinosa. Također, zbog ograničenja postojeće aplikacije za obračun plaća i naknada u Riznici FBiH nisu obračunati i uplaćeni propisani porez i doprinosi.

U okviru **izdataka za tekuće održavanje** (150.831 KM) najznačajniji su za usluge popravaka i održavanje opreme u iznosu od 140.447 KM. Iz prezentirane dokumentacije uzete u uzorak konstatovali smo da se ovi izdaci odnose na troškove održavanja IT infrastrukture i održavanja registara, aplikacija i web portala. Za ove izdatke Ministarstvo je nakon provedenih postupaka javnih nabavki sukladno Zakonu o javnim nabavama zaključilo ugovore sa KING ICT d.o.o. Sarajevo.

7.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

U Godišnjem izvješću o izvršenju proračuna iskazani su **Tekući transferi i drugi tekući rashodi** u iznosu od 177.539.780 KM, a u odnosu na planirane u iznosu od 181.960.400 KM ostvareni su 97,57%. Tekući transferi najvećim dijelom odnose se na subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima (177.491.809 KM).

Zakonom o izvršavanju proračuna za 2024. godinu je predviđeno da se transferi Podrška aktivnosti lovačkih saveza, Sufinanciranje projekata koji se implementiraju putem jedinica za implementaciju projekata, Poticaj za veterinarstvo i Poticaj za poljoprivredu koriste prema programima koje usvaja Vlada FBiH. **Ministarstvo nije dostavilo Vladi FBiH Program utroška Podrška lovačkim savezima, koji je odobren u iznosu od 1.000.000 KM, zbog čega planirana sredstva za ove namjene nisu realizirana.**

7.1.2.3.1 Subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima

Subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima iskazane su u iznosu od 177.491.809 KM, a odnose se na Poticaj za poljoprivredu (173.145.224 KM), Poticaj za veterinarstvo (3.039.326 KM) i Transfer za sufinanciranje projekata koji se implementiraju putem jedinice za implementaciju projekata (1.307.259 KM).

7.1.2.3.1.1 Poticaji za poljoprivredu

Programom novčanih podrški u poljoprivredi i ruralnom razvoju,²² koji je usvojila Vlada FBiH, određeni su godišnji iznosi sredstava novčanih podrški, vrste mjera i raspodjela sredstava po mjerama, te opći i posebni kriteriji za njihovo ostvarivanje.

Poticaji za poljoprivredu u financijskim izvješćima iskazani su u iznosu od 173.145.224 KM, dok su, prema podacima iz pomoćne evidencije, veći za 53.529 KM i iznose 173.198.753 KM. Za navedeno odstupanje dano je obrazloženje da se financijska izvješća sačinjavaju temeljem podataka iz Glavne knjige Riznice, a pomoćne evidencije prema podacima iz Aplikacije za obradu novčanih podrški, te da je spomenuto odstupanje vjerojatno posljedica izvršenih povrata. S obzirom na to da se radi o cca 14.000 naloga, nemoguće je detektirati koji nalozi predstavljaju razliku. Prema podacima iz pomoćne evidencije, poticaji se odnose na biljnu i animalnu proizvodnju (128.671.948 KM), model ruralnog razvoja (42.142.278 KM), model ostalih vrsta podrški (2.157.078 KM) i isplatu podrški po sudskim presudama i izjavljenim žalbama (227.449 KM).

¹⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 10/8, 9/10, 44/11, 7/13, 65/13

¹⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 48/21, 77/21, 20/22

²⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15, 104/16, 34/18, 99/19 i 4/21

²¹ „Sl. novine FBiH“, br. 64/08, 81/08, 98/15, 6/17, 38/17, 39/18, 12/21 i 06/22

²² „Sl. Novine FBiH“ br. 25/24, 33/24, 75/24 i 104/24

Zakonom o novčanim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju²³ (u daljnjem tekstu: Zakon o novčanim podrškama) propisane su mjere novčanih podrški u poljoprivredi i ruralnom razvoju, modeli novčanih podrški, izvori, odabir prioriteta i visina sredstava, korisnici novčanih podrški, način realizacije novčanih podrški, nadzor nad provođenjem ovog zakona, kao i druga pitanja u vezi sa novčanim podrškama, dok su pravilnicima za svaki od modela podrški i programom utroška propisani način i uvjeti ostvarivanja novčane potpore. Namjena poticaja je osigurati dugotrajnu održivost poljoprivrednih gazdinstava koja obavljaju poljoprivrednu djelatnost u biljnoj i animalnoj proizvodnji.

Programom novčanih podrški u poljoprivredi i ruralnom razvoju²⁴ određeni su iznos novčanih podrški, vrsta mjera i raspodjela sredstava po mjerama, opći i posebni kriteriji za njihovo ostvarivanje, kao i pregled potrebne dokumentacije za ostvarenje poticaja. Također, definirane su minimalne i maksimalne vrijednosti proizvodnje koje se potiču. Definirani limiti su zadani u Aplikaciji za obradu novčanih podrški, tako da se ne može dogoditi da se realizira podrška za količinu koja je manja od minimalno i veća od maksimalno utvrđene. Programom je također predviđeno da u slučajevima kada količina pojedinih proizvodnji premaši utvrđeni obim sredstava, a druge proizvodnje ne dostignu utvrđeni obim, neutrošena sredstva se mogu preraspodijeliti unutar modela poticaja, dok o preraspodijeli sredstava između modela poticaja odluku donosi Vlada FBiH.

Pregled planiranih i ostvarenih podrški za poljoprivredu, prema podacima iz pomoćnih evidencija po modelima za 2024. godinu, prikazan je u tabeli:

Program	Modeli podrški	Program utroška sredstava	Posljednje izmjene programa	Izvršenje na 31. 12. 2024.
1	2	3	5	6
A	Model podrške proizvodnji	125.140.000	130.180.211	115.176.099
A/1	Biljna proizvodnja	27.540.000	27.077.347	26.003.683
A/2	Animalna proizvodnja	97.600.000	103.102.864	102.668.265
B	Model podrške dohotku	0	0	0
C	Model kapitalnih ulaganja	0	0	0
D	Model ruralnog razvoja	45.500.000	42.162.650	42.142.278
E	Model ostalih vrsta podrški	3.860.000	2.157.140	2.157.079
F	Sudske presude (žalbe)	500.000	500.000	227.449
UKUPNO (A + B + C + D + E + F)		175.000.000	175.000.000	173.198.754

Člankom 27. Zakona o novčanim podrškama propisano je da se za Model podrške proizvodnji (biljna i animalna proizvodnja) prijava proizvodnje, kao i propisana dokumentacija, podnosi nadležnom županijskom ministarstvu/poljoprivrednom zavodu, a za ostale modele zahtjevi se dostavljaju Ministarstvu.

Županijska ministarstva/poljoprivredni zavodi zaprimaju dokumentaciju, vrše obradu zaprimljenih zahtjeva, kao i provjeru na terenu, te neblagovremene, nepotpune i neosnovane zahtjeve odbijaju rješenjem, a formalno ispravne na propisanim obrascima koji sadrže pojedinačne obračune za svaku proizvodnju dostavljaju u elektronskoj formi Ministarstvu. Djelatnici Sektora za poljoprivredna plaćanja provode kontrole izvršene obrade i obračuna zahtjeva za novčane podrške i ukoliko utvrde da nisu zadovoljeni propisani uvjeti iz Programa utroška sredstava i Pravilnika o načinu i uvjetima ostvarivanja novčane podrške po modelu podrški proizvodnji, vrše povrat takvih obračuna županijskim ministarstvima, koja donose rješenja o odbijanju zahtjeva za podršku. Formalno ispravni zahtjevi se nakon provedene kontrole dostavljaju u Federalno ministarstvo financija na plaćanje.

²³ „Sl. novine FBiH“, br.42/10, 99/19

²⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 25/24, 33/24, 95/24 i 104/24

U biljnoj proizvodnji najznačajnije podrške odobrene su za proizvodnju: krušnih žita (5.420.105 KM), krmnog bilja (5.218.104 KM), uljarica (3.533.057 KM), grožđa i maslina (2.891.837 KM), povrća (2.349.184 KM), kukuruza u zrnu (1.745.296 KM), voća (1.674.954 KM) i stočnog žita (1.186.623 KM), a u animalnoj proizvodnji za proizvodnju svježeg kravljeg mlijeka (58.414.912 KM), uzgoj rasplodnih ovaca (9.232.912 KM), uzgoj goveda u sustavu krava – tele (7.467.500 KM), uzgoj rasplodnih junica (7.115.000 KM), tov junadi od teladi iz domaćeg uzgoja (4.823.030 KM), proizvodnja slatkovodne ribe (4.482.748 KM), uzgoj pčelinjih zajednica (2.901.020 KM), uzgoj brojlera (2.844.597 KM) i tov svinja (1.995.200 KM).

Revidirano je osam uzoraka proizvodnje krušnog žita (469.036 KM), sedam uzoraka proizvodnje kukuruza u zrnu (404.474 KM), deset uzoraka proizvodnje povrća (323.232 KM), četiri uzorka proizvodnje grožđa i maslina (905.116 KM), šest uzoraka proizvodnje voća (241.398 KM), pet uzoraka presadnica povrća (458.655 KM), pet uzoraka tova junadi od teladi iz domaćeg uzgoja (56.700 KM), tri uzorka uzgoja goveda u sustavu krava – tele (33.500 KM), tri uzorka proizvodnje svinjskog mesa – tov svinja (154.500 KM), dva uzorka uzgoja brojlera (100.000 KM), dva uzorka uzgoja pčelinjih zajednica (5.925 KM), dva uzorka uzgoja slatkovodne ribe (1.192.392 KM) i dva uzorka uzgoja zaštićenih pasmina životinja (58.000 KM) i utvrđeno da svi uzorci sadrže dokumentaciju propisanu Pravilnikom o načinu i uvjetima ostvarivanja novčane potpore po modelu poticaja proizvodnji.

Novčane podrške po modelu ruralnog razvoja realizirane su u iznosu od 42.142.278 KM. Pravilnikom o uvjetima i načinu ostvarenja novčanih podrški po modelu ruralnog razvoja²⁵ propisani su opći i posebni uvjeti koje moraju ispunit pravne i fizičke osobe za ostvarivanje prava na novčanu podršku, potrebna dokumentacija, prihvatljivi i neprihvatljivi troškovi, način ostvarivanja prava, kontrola i obrasci.

U tabeli su iskazana planirana i odobrena sredstva novčane podrške po modelu ruralnog razvoja:

D	Model ruralnog razvoja	Program utroška sredstava	Posljednje Izmjene programa	Izvršenje na 31. 12. 2024.
D/1-2	Podrška investicijama u sektoru poljoprivrede i prehrambene industrije u saradnji s Razvojnog bankom Federacije BiH	5.000.000	0	0
D/1-3	Podrška investicijama u sektoru poljoprivrede i prehrambene industrije preko Federalnog ministarstva:	40.350.000	42.108.567	42.162.650
a)	Podrška investicijama u poljoprivrednu mehanizaciju i priključne uređaje za biljnu i stočarsku proizvodnju	15.000.000	15.439.493	15.420.531
b)	Podrška investicijama u opremu za biljnu, stočarsku ili ribarsku proizvodnju	2.000.000	2.159.762	2.195.762
c)	Sufinanciranje nabave visoko kvalitetne rasplodne stoke	5.000.000	4.308.252	4.308.252
d)	Podrška investicijama u izgradnju ili proširenje, odnosno opremanje novih građevinskih objekata u svrhu biljne proizvodnje, stočarstva ili ribarstva	5.000.000	8.067.939	8.067.135
e)	Podrška investicijama u podizanje višegodišnjih nasada	1.500.000	893.250	893.164
f)	Podrška za ulaganja u legalizaciju građevinskih objekata i ispunjavanje okolišnih standarda na poljoprivrednim gazdinstvima	50.000	130.857	130.857
g)	Podrška investicijama u izgradnju ili proširenje, odnosno opremanje građevinskih objekata u svrhu obavljanja dorade i prerade poljoprivrednih proizvoda	10.000.000	9.288.117	9.287.597
h)	Potpore investicijama u poljoprivrednim gazdinstvima na izrazito siromašnim područjima sa nerazvijenom poljoprivrednom proizvodnjom	800.000	797.570	797.590
D/1-4	Pokretanje poslovanja mladih poljoprivrednika	1.000.000	987.327	987.327
D/2-1	Podrška certifikaciji organske proizvodnje	150.000	54.083	54.083
	UKUPNO D	45.500.000	42.162.650	42.142.278

²⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 33/24

Izvršen je uvid u osam predmeta investicija u poljoprivrednu mehanizaciju i priključne uređaje, četiri predmeta investicija u opremu, sedam predmeta investiranja u izgradnju ili proširenje novih građevinskih objekata, četiri predmeta investicija u podizanje višegodišnjih nasada, sedam predmeta investicija u opremanje građevinskih objekata i četiri predmeta pokretanja poslovanja mladih poljoprivrednika, ukupne vrijednosti poticaja u iznosu od 6.383.248 KM i utvrđeno da svi predmeti sadrže svu propisanu dokumentaciju (fakture, foto dokumentaciju, zapisnike o provedenom nadzoru kod klijenta i drugo). Budući da su obračunate potpore svih revidiranih modela ruralnog razvoja premašivale planirani iznos sredstava za te namjene, izvršeno je razmjerno umanjene iznosa poticaja svim klijentima sukladno članku 10. Pravilnika o uvjetima i načinu ostvarivanja novčanih podrški po modelu ruralnog razvoja.

Novčane podrške po modelu ostalih vrsta podrške iskazane su u iznosu od 2.157.079 KM. Pravilnikom o uvjetima i načinu ostvarivanja novčanih podrški po modelu ostalih vrsta podrški²⁶ propisani su uvjeti koje moraju ispuniti poljoprivredna gospodarstva te druge pravne i fizičke osobe koje mogu ostvariti pravo na potpore, potrebna dokumentacija, prihvatljivi troškovi, način ostvarivanja prava na novčanu potporu, kontrola i obrasci.

U tabeli su iskazana planirana i odobrena sredstva novčane podrške po modelu ostalih vrsta podrški:

E		Model ostalih vrsta podrški	Program utroška sredstava	Posljednje izmjene programa	Izvršenje na 31. 12. 2024.
E/1-1	a)	Sufinanciranje troška premije osiguranja od mogućih šteta u poljoprivrednoj proizvodnji	500.000	300.248	300.248
E/1-2	a)	Sufinanciranje organiziranja stručnih skupova, kongresa, simpozija, seminara i sajmova	150.000	142.802	142.802
	b)	Sufinanciranje izlaganja na poljoprivrednim sajmovima	150.000	76.672	76.672
E/1-3	a)	Sufinanciranje opremanja laboratorija i veterinarskih organizacija	250.000	250.000	249.940
	b)	Sufinanciranje distribucije poljoprivrednih proizvoda javnim kuhinjama	200.000	0	0
	c)	Sufinanciranje nabave repelenta za zaštitu poljoprivrednih usjeva od divljači	100.000	0	0
	d)	Medijska promocija poljoprivrede i ruralnog razvoja	260.000	9.500	9.500
E/1-4	a)	Sufinanciranje nabavke uredske opreme, namještaja i troškova zadružne revizije	100.000	96.682	96.682
	b)	Sufinanciranje aktivnosti poljoprivrednih zadruga i gospodarskih društava za povezivanje ponude obiteljskih poljoprivrednih gazdinstava i obrta sa područja FBiH	1.000.000	1.000.000	1.000.000
E/1-5	a)	Sufinanciranje troškova uvođenja standarda u poljoprivredi i prehrambenoj industriji	150.000	188.592	188.592
E/1-6	a)	Sufinanciranje upotrebe stajskog gnoja na oraničnim površinama	1.000.000	92.644	62.644
		UKUPNO	3.860.000	2.157.140	2.157.079

Izvršen je uvid u pet predmeta sufinanciranja i opremanja laboratorijskih i veterinarskih organizacija i četiri predmeta sufinanciranja aktivnosti poljoprivrednih zadruga i gospodarskih društava za povezivanje ponude obiteljskih poljoprivrednih gazdinstava i obrta, u ukupnoj vrijednosti poticaja u iznosu od 138.345 KM. Utvrđeno je da svi predmeti sadrže svu propisanu dokumentaciju (fakture, naloge za plaćanje). Budući da su obračunate potpore svih revidiranih modela ostalih podrški premašivale planirani iznos sredstava za te namjene, izvršeno je razmjerno umanjene iznosa poticaja svim klijentima sukladno članku 10. Pravilnika o uvjetima i načinu ostvarivanja novčanih podrški po modelu ostalih vrsta podrški.

²⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 74/24

Kontrolu provođenja propisanih procedura za ostvarivanje podrške za poljoprivredu na terenu obavlja Odsjek za kontrole u okviru Sektora za poljoprivredna plaćanja. Zakonom o novčanim podrškama propisane su mjere nadzora i kontrole prije isplate novčanih podrški, a Pravilnikom o načinu i uvjetima ostvarenja novčane podrške po modelu podrški proizvodnji propisano je da se svaki klijent kontrolira minimalno jedanput u fazi proizvodnje. Nadzor i kontrolu u fazi proizvodnje na terenu potencijalnih klijenata, kao i tokom prikupljanja i obrade dokumentacije, a prije dostavljanja Ministarstvu, vrše županijski poljoprivredni inspektori, a inspekcijski nadzor vrše federalna poljoprivredna inspekcija organizirana u Federalnoj upravi za inspekcijske poslove u suradnji sa županijskim poljoprivrednim inspekcijama. Način kontrole svakog klijenta, kao i izgled Zapisnika propisan je Pravilnikom o načinu i uvjetima ostvarenja novčane podrške po modelu podrški proizvodnji. Mjesečno se sačinjavaju planovi kontrola na bazi prijava proizvodnji i upućuju zahtjev za kontrolu svih klijenata koji su prijavili proizvodnju.

Prema podacima iz Izvješća o utvrđivanju činjeničnog stanja na terenu, na osnovu izdanih naloga za kontrolu na terenu po modelu ruralnog razvoja u 2024. godini, od dostavljenih 4.184 zahtjeva za 3.546 propisana je norma neposredne kontrole na terenu. Svih 1.610 naloga za kontrolu na terenu je provedeno, s tim da je za pet predmeta kontrola provedena po dva puta. Provedenim kontrolama je konstatirano da 1.587 zahtjeva odgovara činjeničnom stanju, za 21 zahtjev utvrđeno je djelomično odstupanje činjeničnog stanja u odnosu na zahtjev, a za dva zahtjeva utvrđena je neusuglašenost zahtjeva i činjeničnog stanja.

Prema podacima iz Izvješća o izvršenom inspekcijskom nadzoru i utvrđivanju činjeničnog stanja, tijekom 2024. godine nadležni Federalni poljoprivredni inspektor i nadležni županijski organ za upravu – oblast poljoprivrede, od 283 zahtjeva upućena Federalnoj upravi za inspekcijske poslove, dostavili su 90 dokaza o izvršenom nadzoru, dok su županijski inspektori proveli 183 inspekcijska nadzora u postupku obrade zahtjeva.

Od dostavljenih 28.840 zahtjeva za ostvarivanje prava na novčanu podršku županijski službenici nadležni za poljoprivredu proveli su 11.815 utvrđivanja činjeničnog stanja na terenu. Iako je Pravilnikom o načinu i uvjetima ostvarenja novčane podrške po modelu podrški proizvodnji propisano da se svaki klijent kontrolira minimalno jedanput u fazi proizvodnje, vršena je kontrola zahtjeva po osnovu proizvodnje kravljeg, ovčjeg i kozjeg mlijeka samo kod proizvođača koji imaju vlastitu preradu, ali ne i kod onih koji proizvedeno mlijeko predaju otkupljivačima. **S obzirom na to da se zahtjevi za poticaje proizvodnje kravljeg, ovčjeg i kozjeg mlijeka podnose kvartalno i da je preko 5.000 registriranih proizvođača mlijeka, mišljenja smo da ovakav način provođenja kontrola kravljeg, ovčjeg i kozjeg mlijeka nije funkcionalan, pogotovo uvažavajući činjenicu da je proizvodnja mlijeka svakodnevna aktivnost.**

Preporuka:

- ***propisati način provođenja kontrole proizvodnje kravljeg, ovčjeg i kozjeg mlijeka koji bi omogućio funkcionalnu kontrolu, a uvažavajući specifičnost ove proizvodnje.***

7.1.2.3.1.2 Podrške za veterinarstvo

Poticaji za veterinarstvo planirani su u iznosu od 3.300.000 KM, a realizirani u iznosu od 3.039.325 KM. Realizacija ovog transfera definirana je Programom utroška sredstava sa kriterijima raspodjele „Subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima – Poticaj za veterinarstvo”.²⁷ Programom je obuhvaćeno sufinansiranje provođenja mjera sprječavanja širenja i iskorjenjivanja zaraznih bolesti koje su zakonska obveza, shodno visini odobrenih sredstava u Proračunu FBiH za 2024. godinu.

²⁷ Odluka o usvajanju Programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava „Subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima – poticaj za veterinarstvo” objavljena u „Sl. novinama FBiH”, br. 54/24

Iznosi planiranih i realiziranih pozicija iz Programa dani su u tabeli:

Red. broj	Pozicija	Planirano Programom	Realizirano u 2024. godini	Realizirano u 2023. godini
1	2	3	5	5
1A	Ispitivanja zaraznih bolesti, uzoraka krvi životinja koje su pobacile i kopitara, službenih uzoraka na prisutnost salmonela. Ispitivanja u slučaju pojave bolesti zoonotičnog karaktera, na američku gnjiľoću pčelinjeg legla. Nadoknada štete za uginule, ubijene ili zaklane i neškodljivo uklonjene životinje. Provođenje mjera DDD-a i praćenje zdravstvene ispravnosti hrane životinjskog porijekla.	3.104.954,50	2.994.325	2.843.383
1B	Educiranje vlasnika životinja i dodatno obrazovanje doktora veterinarske medicine putem savjetovanja i seminara	45.000	0	40.000
1C	Implementacija posebnih Programa i Planova	100.000	0	
	Izrada Plana nadzora afričke svinjske kuge u populaciji divljih svinja	0	0	50.000
1D	Nerealizirani zahtjevi iz Programa za 2023. godinu	50.045,50	45.005	66.612
	UKUPNO	3.300.000	3.039.325	2.999.995

Najveći dio realiziranih sredstava u iznosu od 2.686.307 KM temeljem 128 rješenja odnosi se na naknadu za dijagnostičko ispitivanje na zarazne bolesti kod životinja, te na naknadu štete za uginule, ubijene i neškodljivo uklonjene životinje u iznosu od 240.673 KM temeljem 93 rješenja.

Način provedbe dijagnostičkog ispitivanja propisan je Programom i Naputkom o provođenju mjera za otklanjanje i sprječavanje zaraznih i parazitarnih bolesti životinja za 2024. godinu²⁸ kojim se propisuju postupci provođenja mjera, krajnji rok za provedbu mjera i dostavljanje izvješća sa pratećom dokumentacijom. Naknade po ovoj osnovi isplaćuju se veterinarskim stanicama i ustanovama koje provode veterinarsku djelatnost.

Naknada štete za uginule, ubijene i neškodljivo uklonjene životinje provodi se sukladno Pravilniku o postupku isplate naknade štete za neškodljivo uklonjene seropozitivne životinje.²⁹ Pravilnikom su propisani uvjeti, način i dokumentacija koju korisnici treba da dostave županijskom ministarstvu nadležnom za poslove veterinarstva. Procjenu štete utvrđuje povjerenstvo koje imenuje županijsko ministarstvo koje financira 50% odobrenog iznosa, dok 50% financira Ministarstvo. Rješenje o odobravanju naknade štete uz prateću dokumentaciju županijsko ministarstvo dostavlja Ministarstvu, gdje se vrši kontrola i donosi rješenje o odobravanju ili odbijanju predmeta.

Obavljenom revizijom obuhvatili smo 16 zahtjeva temeljem kojih je odobreno ukupno 765.097 KM, od čega se 675.942 KM odnosi na naknadu za dijagnostičko ispitivanje na zarazne bolesti kod životinja, a 86.554 KM za naknadu za neškodljivo uklanjanje životinja. Iz prezentirane dokumentacije utvrdili smo da je Ministarstvo odobrilo sredstva sukladno Programu utroška sredstava „Subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima – Poticaj za veterinarstvo“ za 2024. godinu, Pravilnikom o postupku isplate naknade štete za neškodljivo uklonjene seropozitivne životinje i Naputku o provođenju mjera za otklanjanje i sprječavanje zaraznih i parazitarnih bolesti životinja za 2024. godinu.

7.1.2.3.1.3 Sufinanciranje projekata koji se implementiraju putem jedinice za implementaciju projekata

Transfer za sufinanciranje projekata koji se implementiraju putem jedinice za implementaciju projekata planiran je u iznosu od 1.600.000 KM, a realiziran u iznosu od 1.307.259 KM.

Programom utroška, koji je Vlada FBiH usvojila 8. 4. 2024. godine, predviđeno je financiranje obveza po sporazumu za Projekt razvoja ruralnih poduzeća i poljoprivrede – READP.

²⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 69/24

²⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 98/12 i 88/12

Sredstva su namijenjena za sufinansiranje poreza na dodanu vrijednost nastalih provođenjem projektnih aktivnosti vezanih za razvoj i implementaciju poslovnih planova za siromašne, razvoj organizacija proizvođača, dodjelu podrške za razvoj infrastrukture, kao i poreza na dohodak zaposlenika Projektne jedinice i konzultanata. Pravo na poticaje ostvaruju gospodarski subjekti koji su sa Projektnom jedinicom zaključili ugovor o isporuci roba, pružanju usluga i izvršenih radova po prethodno provedenim procedurama, a služe za pokriće troškova poreza na dodanu vrijednost koji se odnose na fakture za isporuku proizvodnih inputa (sjeme, sadni materijal, đubrivo, pesticidi), isporuku opreme za poljoprivrednu proizvodnju, građevinske radove na infrastrukturnim projektima, fakture za isporučeno gorivo, popravke vozila, usluge iznajmljivanja poslovnih prostora i troškove telekomunikacijskih usluga vezanih za realizaciju poslovnih planova. Programom utroška je predviđeno da o pravu na sufinansiranje odlučuje povjerenstvo, koje vrši provjeru dostavljene dokumentacije, vrši obračun sredstava i priprema rješenje o isplati sredstava. Prema podacima iz Izvješća o realizaciji transfera, doneseno je 95 rješenja o odobravanju sredstava.

Sukladno odredbama Zakona o izvršavanju proračuna za 2024. godinu Ministarstvo je u obvezi dostaviti izvješće o realizaciji ovog transfera Federalnom ministarstvu financija i objaviti izvješće o dodijeljenim sredstvima sa listom korisnika na internetskoj stranici Ministarstva.

Revizijom je utvrđeno da Ministarstvo nije objavilo na svojoj internetskoj stranici izvješće o dodijeljenim sredstvima sa listom korisnika, kako je to Zakonom o izvršavanju proračuna za 2024. godinu predviđeno.

Preporuka:

- *izvješće o dodijeljenim sredstvima transfera koji se implementiraju putem jedinice za implementaciju projekata s listom korisnika objavljivati na internet-stranici Ministarstva, kako je to predviđeno odredbama Zakona o izvršavanju proračuna.*

7.2 BILANCA STANJA

7.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe

Gotovina, kratkoročna potraživanja i razgraničenja iskazana su u iznosu od 78.803.012 KM i najvećim dijelom se odnose na financijske i obračunske odnose sa drugim povezanim jedinicama u iznosu od 78.328.856 KM, gdje se sukladno propisima za proračunske korisnike iskazuje razlika aktive i pasive za korisnike koji nemaju transakcijske račune. Novčana sredstva iskazana su u iznosu od 26 KM, kratkoročna potraživanja u iznosu od 140.508 KM, a kratkoročna razgraničenja u iznosu od 333.622 KM.

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 140.507 KM i najvećim dijelom se odnose na donesena rješenja o zabrani apliciranja i povratu sredstava po osnovu pravosnažnih presuda općinskih sudova kojima se klijenti obavezuju na nadoknadu štete (134.257 KM) i potraživanja temeljem sporazuma sa Samostalnim sindikatом državnih službenika i namještenika u organima državne službe, sudske vlasti i javnim ustanovama u FBiH na ime pokrića troškova parničnog postupka (6.020 KM).

Na **kratkoročnim razgraničenjima** iskazana su razgraničenja obaveza po sudskim presudama iz radnih odnosa i rješenjima o izvršenju u iznosu od 333.622 KM.

7.2.2 Stalna sredstva

Stalna sredstva iskazana su u sadašnjoj vrijednosti 557.718 KM (nabavna vrijednosti 3.503.647 KM, ispravka vrijednosti 2.945.929 KM), koliko su iskazani i izvori stalnih sredstava. Stalna sredstva se odnose na opremu u iznosu od 2.449.423 KM (računarska oprema 1.510.651 KM, namještaj 426.664 KM, motorna vozila 290.055 KM, elektronska oprema 153.778 KM, oprema za prijenos podataka i glasa 34.804 KM i drugo) i softvere i licence u iznosu od 1.054.224 KM.

Tijekom revidirane godine iskazano je povećanje stalnih sredstava na poziciji softvera i licenci u iznosu od 106.932 KM (nadogradnja sustava za upravljanje dokumentima 66.105 KM, licenca za backup Programa Veeam i replikaciju dokumenata 40.827 KM), motornih vozila u iznosu od 99.916 KM (nabavljena putem Projekta „Vodosnabdijevanje i odvodnja otpadnih voda u FBiH – WATSAN FBiH“), namještaja 6.874 KM, fotografske opreme 5.623 KM i računarske opreme 5.411 KM, dok je na poziciji motornih vozila sukladno odluci Vlade FBiH isknjiženo vozilo nabavne vrijednosti 33.930 KM.

7.2.3 Kratkoročne obveze i razgraničenja

Kratkoročne obveze i razgraničenja iskazana su u iznosu od 78.803.012 KM, a odnose se na kratkoročne tekuće obveze (74.661.581 KM), obveze prema zaposlenima (346.220 KM) i kratkoročna razgraničenja (3.795.211 KM).

Kratkoročne tekuće obveze odnose se na: obveze po osnovu subvencija privatnim poduzećima i poduzetnicima (74.140.764 KM), obveze prema dobavljačima za isporučene robe i usluge (156.770 KM), obveze naknada za rad u povjerenstvima (25.145 KM), obveze po osnovu pravomoćnih presuda i sudskih izvršnih rješenja iz radnih sporova (333.622 KM) i obveze za poreze i doprinose na naknade za rad u povjerenstvima (5.333 KM).

Obveze prema zaposlenima iskazane su u iznosu od 346.220 KM i odnose se na obveze za plaće i naknade troškova zaposlenih za prosinac 2024. godine koje su isplaćene u siječnju 2025. godine.

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu 3.795.211 KM, a odnose se na razgraničene prihode temeljem prikupljenih, a nerealiziranih naknada za šume (3.559.967 KM), naknada za polaganje stručnih ispita za doktore veterinarske medicine i naknada za registraciju lijekova (94.736 KM) i iskazana potraživanja (140.508 KM).

7.2.4 Popis imovine i obveza

Način popisa, organizacija, tehnika popisa, kao i vrijeme popisa, regulirani su Pravilnikom o popisu u Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva od 7. 12. 2016. godine. Rješenjem ministra od 16. 12. 2024. godine formirani su Povjerenstvo za popis stalnih sredstava i sitnog inventara i Povjerenstvo za popis blagajne, vrijednosnih papira, potraživanja, obveza i kreditnih linija koje se vode pri Ministarstvu, te jedinica za implementaciju projekata.

Popisna povjerenstva su izvršila popise i 31. 1. 2025. godine sačinile Elaborat o izvršenom popisu, u kojem je konstatirana usuglašenost stanja utvrđenog popisom sa knjigovodstvenim stanjem, te dan prijedlog za otpis rashodovanih stalnih sredstava i sitnog inventara. Ministar je 31. 1. 2025. godine donio Odluku o prihvatanju Izvješća o izvršenom popisu stalnih sredstava i sitnog inventara, novčanih sredstava, potraživanja i obveza na 31. 12. 2024. godine.

Revizijom nisu konstatirani propusti prilikom provođenja popisa imovine i obveza.

8. IZVANBILANČNA EVIDENCIJA

Sukladno Računovodstvenim politikama za federalne proračunske korisnike i Riznicu, u izvanbilančnoj evidenciji iskazuju se poslovni događaji koji nemaju izravan utjecaja na sredstva i izvore sredstava, nego samo otvaraju mogućnost za takve utjecaje u budućnosti (jamstva, mjenice, tuđa sredstva, uvjetna - potencijalna potraživanja i obaveze).

Na poziciji izvanbilančne evidencije, koja iznosi 5.160.966 KM, iskazana su nerealizirana sredstva plasirana preko Razvojne banke FBiH (3.949.944 KM), poticaji za poljoprivredu (1.121.025 KM) i dobiveno vozilo na korištenje VW Arteon Odlukom Vlade FBiH nabavne vrijednosti 89.996 KM.

Sukladno Instrukciji Federalnog ministarstva financija za knjiženje sredstava na računu namjenskog dugoročnog depozita Vlade FBiH kod Razvojne banke FBiH, plasirana sredstva banci, koja nisu doznačena krajnjim korisnicima, iskazana su u izvanbilančnoj evidenciji.

Protokolom o suradnji i Ugovorom o formiranju namjenskog depozita između Ministarstva i Razvojne banke FBiH od 29. 12. 2023. godine definirano je da će Ministarstvo odobriti 5.000.000 KM za poticanje poljoprivredne proizvodnje i prehrambene industrije. Uz sredstva Ministarstva, koja bi se odobrila kao bespovratna u iznosu 35% investicije, Razvojna banka bi odobrila kreditna sredstva u vrijednosti 50% investicije, dok bi korisnik sredstava osiguravao 15% vlastitih sredstava. Kreditna sredstva se odobravaju na rok otplate od 18 mjeseci do 15 godina, s grejs periodom do 36 mjeseci i uz kamatnu stopu i jednokratnu naknadu sukladno važećim odlukama banke. Temeljem odluke kreditnog odbora banke o odobravanju zahtjeva Ministarstvo zaključuje ugovor o odobravanju bespovratnih sredstava, a banka zaključuje ugovor o odobravanju kreditnih sredstava. Kontrolu namjenskog utroška odobrenih sredstava vrše Ministarstvo i Razvojna banka, svatko iz svoje nadležnosti. Nakon završetka ulaganja Banka dostavlja izvješće Ministarstvu o izvršenim uplatama za ulaganje kod svakog klijenta, ugovore o izvođenju radova, račune i dokaze o izvršenom plaćanju. Obaveza Ministarstva je da vrši provjeru dokumentacije kojom se dokazuje prihvatljivost troškova ulaganja, uz kontrolu dokumentacije i usporedbu sa ulaganjima na terenu, te shodno rezultatima kontrole donosi rješenje o odobravanju sredstava podrške sukladno ugovoru o korištenju sredstava novčane podrške. Razvojna banka je ovjerenim izvodom otvorenih stavki potvrdila stanje nerealiziranih sredstava na dan bilanciranja. Sredstva depozita u iznosu od 5.000.000 KM su u veljači 2024. godine doznačena Razvojnoj banci FBiH i do konca 2024. godine su odobrena kao poticaj za 11 korisnika u iznosu od 1.050.056 KM.

Prema prezentiranim podacima, nerealizirani poticaji za poljoprivredu iskazani su na izvanbilančnoj evidenciji u iznosu od 1.121.025 KM, a odnose se na obveze za poticaje proizvodnji iz 2024. godine (996.666 KM), obveze za poticaje proizvodnje iz 2023. godine (50.586 KM) i obveze za poticaje proizvodnje iz razdoblja od 2014. do 2016. godine (69.486 KM). Prema iskazu odgovorne osobe, obveze za proizvodnju iz 2024. godine su iskazane na izvanbilančnoj evidenciji jer se pravo ostvaruje temeljem faktura veleprodaja s područja Republike Srpske koje ne posjeduju fiskalne račune.

Županijska ministarstva/poljoprivredni zavodi zaprimaju dokumentaciju, vrše obradu zaprimljenih zahtjeva, kao i provjeru na terenu, te neblagovremene, nepotpune i neosnovane zahtjeve odbijaju rješenjem, a formalno ispravne na propisanim obrascima koji sadrže pojedinačne obračune za svaku proizvodnju dostavlja u elektronskoj formi Ministarstvu. Djelatnici Sektora za poljoprivredna plaćanja provode kontrole izvršene obrade i obračuna zahtjeva za novčane podrške i, ukoliko utvrde da nisu zadovoljeni propisani uvjeti iz Programa utroška sredstava i Pravilnika o načinu i uvjetima ostvarivanja novčane podrške po modelu podrški proizvodnji, vrše povrat takvih obračuna županijskim ministarstvima, koja donose rješenja o odbijanju zahtjeva za podršku. Formalno ispravni zahtjevi se nakon provedene kontrole dostavljaju u Federalno ministarstvo financija na plaćanje. Pravilnikom o načinu i uvjetima ostvarivanja novčane potpore po modelu poticaja proizvodnji propisano je da se poticaji ostvaruju dostavljanjem fiskalnih računa, sukladno Zakonu o fiskalnom sustavu.³⁰

Prema podacima iz Zahtjeva Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Županije Posavske od 7. 3. 2025. godine sa privitkom (ispis iz aplikacije za obradu zahtjeva), utvrđeno je da su zahtjevi za poticaje Ministarstva vraćani kroz aplikaciju prvostupanjskom organu po drugi put na ponovno rješavanje. Prilikom prvog vraćanja zahtjeva prvostupanjskom organu u aplikaciji je navedeno da je razlog vraćanja „Klijent nema fiskalni račun o kupljenom sjemenu – RS“, dok je kod ponovnog odbijanja zahtjeva navedeno „Predmet se vraća na ponovnu obradu, potrebno je da hitno postupite u skladu sa Vašim nadležnostima, a prema Zakonu o upravnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine, Zakonu o novčanim potporama u poljoprivredi i ruralnom razvitku i Pravilniku o načinu i uvjetima ostvarivanja novčane potpore po modelu poticaja proizvodnji“, ne navodeći utvrđene nedostatke. Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Županije Posavske u svom Zahtjevu navodi da su oni kao prvostupanjski organ ocijenili zahtjeve pravovremenim, osnovanim i potpunim, sumnjajući da je razlog ponovnog vraćanja zahtjeva fakture za nabavu sjemena iz Republike Srpske.

³⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 81/09

Navode da su podnositelji zahtjeva dokazali da dobavljač (isporučitelj sjemena) nije bio u mogućnosti izdati fiskalni račun s obzirom na to da nisu obveznici posjedovanja fiskalne kase. Također, naveli su da prostor Republike Srpske predstavlja jedinstveno tržište Bosne i Hercegovine, kao i da su klijenti ostvarivali poticaj za prethodnu godinu dostavljajući identične fakture (od dobavljača sa prostora Republike Srpske).

Pomoćnik ministra Sektora za poljoprivredna plaćanja je 29. 1. 2025. godine uputio Nalog šefu Odsjeka za direktna plaćanja u kojem zahtijeva unos naloga za isplatu nerealiziranih zahtjeva po modelu poticaja proizvodnji, navodeći da je Zakonom o novčanim potporama definirano da Ministarstvo realizira program novčanih potpora u suradnji sa županijskim ministarstvima i da je nadležnost i odgovornost županijskih ministarstava prilikom njihove realizacije, a da u slučajevima postojanja sumnje u ispravnost i zakonitost rada nadležnih županijskih ministarstava Ministarstvo može postupiti sukladno članku 27. stavak (9) Zakona o novčanim potporama i dodatno uputiti spisak sumnjivih predmeta Federalnoj upravi za inspekcijske poslove, koja je po navedenom članku jedina ovlaštena za dodatnu kontrolu i nadzor potpora poljoprivrednoj proizvodnji, što nije uradilo.

Uvidom u obrazloženje presude Kantonalnog suda u Livnu po tužbi, „Farme KM“ Glamoč protiv Ministarstva od 14. 2. 2025. godine, kojom je rješenje resornog ministarstva poništeno i postupak vraćen na ponovno odlučivanje, navedeni razlog odbijanja zahtjeva nedostavljanje fiskalnog računa otkupljivača mlijeka („Planinsko Mlijeko“ Šipovo) sa područja Republike Srpske nije utemeljen s obzirom na to da, prema odredbama Zakona o fiskalizaciji Republike Srpske, otkupljivač nije u obvezi posjedovati fiskalnu kasu u veleprodaji. Navedeno je također da je BiH jedinstveni tržišni prostor i da je tužitelj ostvario poticaj za IV kvartal 2023. godine, iako je priložio identičnu dokumentaciju u zahtjevima koji su odbijeni.

Rješenjem Federalnog upravnog inspektora, postupajući po zahtjevu Poljoprivrednog gazdinstva „Mujanović“ d.o.o. Vogošća od 23. 10. 2024. godine, naloženo je Ministarstvu donošenje upravnog akta o isplati novčane podrške uz obrazloženje da su županijska ministarstva jedino nadležna za utvrđivanje prava na poticaj.

Uspostavljene su evidencije sudskih sporova od i protiv Ministarstva. U spomenutim evidencijama nisu iskazane vrijednosti tužbenih zahtjeva, niti se sudski postupci u tijeku iskazuju kao potencijalni prihod ili obveza u izvanbilančnoj evidenciji.

Provedenom revizijom utvrdili smo da Ministarstvo nije postupilo sukladno članku 27. Zakona o novčanim potporama, kojim je propisano da županijska ministarstva isključivo donose rješenja o ispunjenosti propisanih uvjeta, i sukladno članku 10. stavak (4) Pravilnika o načinu i uvjetima ostvarivanja novčane potpore po modelu poticaja proizvodnji, kojim je propisano da se isti zahtjev može samo jedan put vratiti prvostupanjskom organu na dopunu i ispravku. Također, nije postupilo sukladno članku 27. stavak (9) Zakona o novčanim potporama u poljoprivredi i ruralnom razvitku i uputilo zahtjev Federalnoj upravi za inspekcijske poslove koja je, prema ovom Zakonu, jedina ovlaštena za dodatne kontrole i nadzor u slučajevima postojanja sumnji u ispravnost i zakonitost dostavljenih zahtjeva. S obzirom na to da podnositeljima zahtjeva nisu dostavljena rješenja o nezadovoljavanju utvrđenih kriterija, uskraćena im je mogućnost podnošenja žalbe Ministarstvu kao drugostupanjskom organu, ili eventualno pokretanje upravnog spora, kako je to propisano spomenutim Zakonom i Pravilnikom. Zbog navedenog u izvanbilančnoj evidenciji su iskazane obveze po transferima u iznosu od 1.121.025 KM.

Također, vrijednost tužbenih zahtjeva pokrenutih protiv Ministarstva ili pokrenutih od Ministarstva nije iskazana u izvanbilančnoj evidenciji, kako je to Računovodstvenim politikama za federalne proračunske korisnike i Riznicu propisano.

Preporuke:

- *zatražiti od Federalne uprave za inspekcijske poslove provođenje dodatnih kontrola dostavljenih zahtjeva za poticajima, kako je to Zakonom o novčanim potporama u poljoprivredi i ruralnom razvoju predviđeno, te obveze priznavati u razdoblju u kojem su nastale, sukladno Zakonu o proračunima u FBiH.*
- *potencijalne prihode i obveze iz pokrenutih sudskih sporova od ili protiv Ministarstva iskazivati na izvanbilančnoj evidenciji sukladno Računovodstvenim politikama za federalne proračunske korisnike i Riznicu.*

9. JAVNE NABAVE

Ministarstvo je donijelo Pravilnik o javnim nabavama³¹ kojim je uređena organizacija i način provođenja javnih nabava, sukladno članku 13. Zakona o javnim nabavama (u daljem tekstu Zakon).

Plan javnih nabava donesen je 13. 3. 2024. godine, ukupne procijenjene vrijednosti 436.500 KM.³² Tijekom godine doneseno je šest izmjena i dopuna Plana, tako da ukupna vrijednost planiranih javnih nabava sa izmjenama i dopunama iznosi 558.800 KM.

Vrsta postupka	Planirane nabave		Provedene nabave			Revidirani uzorak	
	Broj postupaka	Iznos u KM	Broj postupaka	Iznos u KM	% u odnosu na plan	Broj postupaka	Iznos u KM
Izravni sporazum	10	40.900	10	33.469	82%	4	18.351
Otvoreni postupak	3	225.400	3	221.896	98%	3	221.896
Konkurentski zahtjev	10	247.500	10	221.456	89%	5	158.987
Aneks II	2	45.000	1	21.061	34%	0	0
Ukupno	25	558.800	24	497.882	89%	12	399.234

Provedenom revizijom postupaka javnih nabava utvrđena je sljedeća nepravilnost:

- Člankom 14.a Zakona propisano je da prije pokretanja postupka ugovorni organ provodi provjeru tržišta u svrhu pripreme nabave i informiranja gospodarskih subjekata o svojim planovima i zahtjevima u vezi s nabavom, o čemu sačinjava zabilješku. Uvidom u dokumentaciju za otvorene i konkurentne postupke **utvrđeno je da nije vršena provjera tržišta prije pokretanja postupaka nabave.** Navedeno može imati za posljedicu neadekvatnu procjenu vrijednosti nabave, te samim tim veće ugovorene vrijednosti.

Preporuka:

- *prije pokretanja postupka javne nabave provesti provjeru tržišta i o tome sačiniti pisanu zabilješku kako je to Zakonom o javnim nabavama predviđeno.*

10. PROJEKTI FINANCIRANI KREDITNIM I GRANT SREDSTVIMA

Uredbom o načinu i kriterijima za pripremu, izradu i praćenje realizacije programa javnih investicija u FBiH³³ predviđeno je da programe javnih investicija od značaja za federaciju realiziraju djelatnici jedinica za upravljanje projektima u sastavu federalnih organa uprave.

Ministarstvo u svojoj nadležnosti ima tri jedinice za implementaciju projekta, i to Jedinicu za upravljanje projektom Snabdijevanje vodom i sanitacija u FBiH – PMU, Jedinicu za koordinaciju projekta razvoja stočarstva i ruralnog financiranja – PCU i Jedinicu za implementaciju projekata u šumarstvu i poljoprivredi – PIU.

³¹ 11-02/1-643/23 od 28. 3. 2023. godine

³² Svi iznosi su navedeni bez PDV-a.

³³ „Sl. novine FBiH“, br. 106/14, 27/19,104/22, 17/24

Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva u Službi za upravljanje projektima sistematizirano je 17 radnih mjesta, a popunjena su samo četiri, i to rukovoditelj Službe za upravljanje projektima i tri u Jedinici za upravljanje Projektom „Snabdijevanje vodom i sanitacija u FBiH“, koja i realizira ovaj Projekt, dok za ostale projekte, iako su jedinice sistematizirane, radna mjesta nisu popunjena, te ih realiziraju jedinice za implementaciju projekata izvan Ministarstva. Prema Uredbi, izvješćivanje o planu i utrošku sredstava kojima se financiraju projekti vrši se kvartalno putem IP obrasca. Sve tri jedinice imaju pristup Informatičkom sustavu za upravljanje javnim investicijama uspostavljenom pri Federalnom ministarstvu financija (PIMIS) u koju unose podatke, a nakon što ih u PIMIS-u odobri Federalno ministarstvo financija, dostavljaju se i u tiskanom obliku Federalnom ministarstvu financija i Ministarstvu na znanje. **Navedeno ukazuje na to da Ministarstvo nije postupilo sukladno odredbama Uredbe o načinu i kriterijima za pripremu, izradu i praćenje realizacije programa javnih investicija u FBiH.**

Prema Uredbi, izvješćivanje o planu i utrošku sredstava kojima se financiraju projekti vrši se kvartalno putem IP obrasca, koji jedinica za upravljanje projektom dostavlja koordinatoru, a koordinatorski Federalnom ministarstvu financija.

Uvidom u IP obrasce Jedinice Projekta Snabdijevanje vodom i sanitacija u FBiH, koja implementira projekt „Vodoopskrba i odvodnja otpadnih voda u Federaciji BiH – WATSAN BiH“, utvrdili smo da je tijekom 2024. od planiranih 5.857.415 KM realizirano 2.320.339 KM. Ukupno realizirana sredstva se odnose na kreditna (1.232.705 KM), donatorska (708.803 KM) i proračunska sredstva (378.831 KM). Raspoloživa sredstva za realizaciju ovog projekta na dan bilanciranja iznose 7.925.855 KM.

Prema podacima iz IP obrazaca Jedinice za koordinaciju Projekata razvoja stočarstva i ruralnog financiranja (PCU) koja implementira „Projekat razvoja ruralnih poduzeća i poljoprivrede – READP“ u 2024. godini od planiranih 5.762.039 KM realizirano je 4.258.189 KM, od čega su kreditna sredstva 3.110.192 KM, a proračunska 1.147.996 KM. Na dan bilanciranja raspoloživa sredstva za realizaciju ovoga projekta iznosila su 1.449.800 KM.

Prema podacima iz IP obrazaca Jedinice za implementaciju projekata u šumarstvu i poljoprivredi – PIU koja implementira Projekt „Razvoja navodnjavanja“ – IDP, u 2024. godini od planiranih 761.160 KM realizirano je 639.641 KM, i to isključivo proračunskih sredstava. Na dan bilanciranja raspoloživa sredstva za realizaciju ovog projekta iznosila su 371.782 KM.

Knjigovodstvena evidencija poslovnih aktivnosti jedinica za implementaciju projekata, koje nisu u sastavu Jedinice računa Riznice, vodi se u Službi za upravljanje projektima i projektnim jedinicama u pomoćnim evidencijama u vidu tabela utroška sredstava. Člankom 15. Zakona o riznici propisano je da je sve prihode i primitke, rashode i izdatke potrebno planirati kroz Proračun, sve promjene voditi u Glavnoj knjizi Riznice, a poslovanje obavljati preko Jedinice računa riznice ili, po potrebi, preko posebnih podračuna u okviru JRT-a. Poslovne aktivnosti jedinica za implementaciju projekata iz nadležnosti Ministarstva provode se preko računa izvan Jedinice računa Riznice. S tim u vezi Federalno ministarstvo financija je 14. 12. 2023. godine uputilo Instrukciju o gašenju svih računa izvan Jedinice računa Riznice, a urgenciju na spomenutu instrukciju 31. 12. 2024. godine. Poduzimajući aktivnosti na gašenju računa otvorenih izvan Jedinice računa Riznice, a cijeneći da sve tri projektne jedinice posjeduju otvorene račune na kojima postoje novčana sredstva temeljem preuzetih obaveza po osnovu međunarodnih ugovora, te uvažavajući činjenicu da se otvaranje računa i plaćanje vrši kolektivnim potpisivanjem naloga za plaćanje od strane Federalnog ministarstva financija i Ministarstva, a računi otvaraju od strane Ministarstva financija i riznice BiH, pokrenuta je procedura formiranja Interresorne radne grupe koja će sagledati trenutni status i preuzete međunarodne obaveze, te sačiniti hodogram aktivnosti na gašenju namjenskih računa. Od Federalnog ministarstva financija i Ministarstva financija i riznice BiH zatraženo je delegiranje osoba u radnu grupu, što je i učinjeno. Interresornu radnu grupu za sagledavanje trenutnog statusa i preuzetih međunarodnih obaveza, te gašenje namjenskih računa izvan Jedinice računa Riznice treba imenovati Vlada FBiH. **Ministarstvo do okončanja revizije nije izvršilo aktivnosti integriranja projektnih jedinica u sastav Ministarstva, niti je izvršilo gašenje računa koji nisu u sastavu Jedinice računa Riznice.**

Projekt Razvoj stočarstva i ruralnog financiranja/FBiH (IFAD III – 562 BA), koji je implementirao Ured za koordinaciju (PCU), završen je 2008. godine, s ukupno plasiranim sredstvima u iznosu od 12.637.755 KM. Po ovom Projektu ostale su aktivne kreditne linije plasiranih sredstava financijskim institucijama (bankama i mikrokreditnim organizacijama), koja su se trebala na revolving osnovi koristiti dalje za kreditiranje fizičkih i pravnih osoba u ruralnim područjima. U 2013. i 2014. godini raskinuti su ugovori i zatražen je povrat cjelokupnog iznosa povučenih sredstava jer se financijske institucije nisu pridržavale ugovorom definiranih uvjeta. Ured za koordinaciju projekata PCU koji je ovlašten da u ime i za račun Ministarstva obavlja tehničke poslove koordinacije i implementacije Ugovora s financijskim institucijama obraćao se Federalnom ministarstvu financija zahtjevom za potvrdom o konačnom izmirenju obaveza po supsidijarnim kreditnim sporazumima, ali za to nisu dobili informaciju niti dokumentaciju kojom bi se potvrdio povrat sredstva. **Ministarstvo nije osiguralo dokaze da su nerealizirana sredstva iz Projekta Razvoj stočarstva i ruralnog financiranja vraćena u Proračun FBiH, kako je to supsidijarnim kreditnim sporazumom između Federalnog ministarstva financija i financijskih institucija predviđeno.**

Preporuke:

- *izvršiti popunu upražnjenih radnih mjesta u Službi za implementaciju projekata, te programe javnih investicija realizirati putem jedinica za realizaciju projekata u sastavu Ministarstva, kako je to Uredbom o načinu i kriterijima za pripremu, izradu i praćenje realizacije programa javnih investicija u FBiH i predviđeno;*
- *zatvoriti namjenske račune za realizaciju razvojno-investicijskih projekata, koji su otvoreni izvan Jedinstvenog računa Riznice, sukladno odredbama Zakona o riznici u FBiH;*
- *osigurati dokumentaciju povrata sredstava u Proračun FBiH za projekt Razvoj stočarstva i ruralnog financiranja FBiH, sukladno supsidijarnom kreditnom sporazumu između Federalnog ministarstva financija i financijskih institucija.*

11. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA

Na dostavljeni Nacrt izvješća o izvršenoj financijskoj reviziji za 2024. godinu Ministarstvo je 6. 5. 2025. godine dostavilo komentar, u privitku kojeg je Odluka o usvajanju ažuriranog Plana integriteta.

Obrazloženja su dana na nalaze i preporuke u vezi s: neimenovanjem osobe za praćenje i provođenje plana integriteta i nesačinjavanjem i nedostavljanjem izvješća o provedenim mjerama i preporukama za poboljšanje integriteta, neobjavljivanjem izvješća o dodijeljenim sredstvima na internetskoj stranici Ministarstva liste korisnika poticaja koji se ostvaruju putem jedinice za implementaciju projekata i iskazivanjem potencijalnih prihoda i rashoda temeljem pokrenutih sudskih sporova u izvanbilančnoj evidenciji.

Za obrazloženja koja nisu prihvaćena jer nisu prezentirane nove činjenice, niti je dostavljena dokumentacija koja bi utjecala na izmjene nalaza, dajemo sljedeća pojašnjenja:

- za nalaz i preporuku koji se odnose na nepoduzimanje aktivnosti iz Plana integriteta dostavljena je Odluka o usvajanju ažuriranog plana integriteta Ministarstva od 28. 4. 2025. godine. Međutim, nalaz i preporuka su se odnosili na imenovanje osobe za praćenje provođenja plana integriteta te provođenje aktivnosti definirane Planom integriteta;
- za nalaz i preporuku koji se odnose na neobjavljivanje izvješća na internetskoj stranici Ministarstva liste korisnika poticaja koji se ostvaruju putem jedinice za implementaciju projekata Ministarstvo je u obrazloženju navelo da transfer implementiran putem jedinice za implementaciju nije klasični transfer, već da se radi o izmirivanju obveza Vlade FBiH po financijskom sporazumu s Međunarodnim fondom za poljoprivredni razvoj za realizaciju Projekta razvoja ruralnih poduzeća i poljoprivrede – READP. Proračunom FBiH za 2024. godinu Ministarstvu je na poziciji Subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima – Transfer za sufinanciranje projekata koji se implementiraju putem jedinica za implementaciju projekata odobreno 1.600.000 KM.

Člankom 30. Zakona o izvršavanju proračuna FBiH za 2024. godinu je propisano da se spomenuti transfer realizira temeljem programa utroška koji usvaja Vlada FBiH, a člankom 38. stavak 5. spomenutog Zakona je navedeno da su proračunski korisnici dužni izvješće o dodijeljenim sredstvima s listom korisnika objaviti na internetskoj stranici Ministarstva;

- za nalaz i preporuku koji se odnose na neiskazivanje potencijalnih prihoda i rashoda temeljem pokrenutih sudskih sporova u izvanbilančnoj evidenciji dano je obrazloženje da vrijednosti tužbenih zahtjeva po sudskim postupcima predstavljaju samo okvirnu procjenu i da se oni najčešće okončavaju vraćanjem predmeta prvostupanjskom organu na ponovno odlučivanje, te da se ova sredstva planiraju programima novčanih podrški na stavci prava po ponovljenim postupcima, kada se iskazuju bilančno.

Obrazloženje nije prihvaćeno s obzirom na to da Računovodstvene politike za federalne proračunske korisnike i Riznicu propisuju obvezno evidentiranje sudskih postupaka u tijeku u izvanbilančnu evidenciju kao potencijalni prihod ili rashod.

Reviziju Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva obavio je revizorski tim u sastavu: Danko Buhač – vođa tima, Danira Dervišević – članica tima, i Dragan Bujak – član tima.

Voditelj tima

Danko Buhač, s. r.

**Rukovoditeljica Sektora
za razvoj, metodologiju i upravljanje
kvalitetom**

Mia Buljubašić, s. r.

**Rukovoditeljica Sektora
za financijsku reviziju institucija
Federacije BiH**

Kimeta Bihorac, s. r.

V. PRIVICI

- 1. GODIŠNJA FINACIJSKA IZVJEŠĆA**
- 2. IZJAVA RUKOVODSTVA**

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

Obrazac GIB

Identifikacioni broj: 4200712570001

Šifra po kvalifikacionoj djelatnosti: 84.11

Organizacioni broj: 2401

Operativni broj:

Funkcionalni kod: 0420

Fond:

Nadležno ministarstvo
FEDERALNO MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, VODOPRIVREDE I ŠUMARSTVA
Potrošačka jedinica-glava
Sarajevo-Novo Sarajevo
Sjedište potrošačke jedinice

☐ Pojedinačni obrazac

☐ Konsolidovani obrazac

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

Period izvještavanja od 01.01.2024. do 31.12.2024. godine

- u KM -

Redni broj	Broj Konta	Pozicija	Oznaka za AOP	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4 - 3)	Procenat (4/3) x 100
					u tekućoj godini	u prethodnoj godini		
	1	2		3	4	5	6	7
1		PRIHODI (2 + 17 + 35)	200		192.154	180.891	192.154	
2	710000	PRIHODI OD POREZA (3 + 7 + 9 + 11 + 13 + 14 + 15 + 16)	201		0	0		
3	711000	Porezi na dobit pojedinaca i preduzeća (od 4 do 6)	202					
4	711100	Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	203					
5	711200	Porezi na dobit preduzeća	204					
6	711900	Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija, društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća	205					
7	712000	Doprinosi za socijalnu zaštitu (7 = 8)	206					
8	712100	Doprinosi za socijalnu zaštitu	207					
9	713000	Porezi na plaću i radnu snagu (9 = 10)	208					
10	713100	Porezi na plaću (zaostale uplate poreza)	209					
11	714000	Porez na imovinu (11 = 12)	210					
12	714100	Porez na imovinu	211					
13	715000	Domaći porezi na dobra i usluge	212					
14	716000	Porezi na dohodak	213					

15	717000	Prihodi od indirektnih poreza	214					
16	719000	Ostali porezi	215					
17	720000	NEPOREZNI PRIHODI (18 + 26 + 34 + 35)	216		192.154	180.891	192.154	
18	721000	Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika (od 19 do 25)	217		24.079	11.230	24.079	
19	721100	Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija	218					
20	721200	Ostali prihodi od imovine	219		24.079	11.230	24.079	
21	721300	Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	220					
22	721400	Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	221					
23	721500	Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	222					
24	721600	Prihodi od privatizacije	223					
25	721700	Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju	224					
26	722000	Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga (od 27 do 33)	225		168.075	169.661	168.075	
27	722100	Administrativne takse	226					
28	722200	Sudske takse	227					
29	722300	Komunalne naknade i takse	228					
30	722400	Ostale budžetske naknade i takse	229		75.824	79.414	75.824	
31	722500	Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	230		14.098	20.607	14.098	
32	722600	Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	231		52.774	65.101	52.774	
33	722700	Neplanirane uplate-prihodi	232		25.379	4.539	25.379	
34	723000	Novčane kazne	233					
35	777000	Drugi tekući prihodi	234					
36		PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 37 do 42)	235					
37	731100	Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija	236					
38	732100	Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	237					
39	741100	Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada	238					
40	742100	Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	239					
41	742200	Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	240					
42	733100	Donacije	241					
43		RASHODI (44 + 47 + 48 + 58 + 67 + 75 + 80)	242		187.727.347	182.504.840	174.273.853	-5.202.507 97%

44	611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih (45 + 46)	243	4.323.526	3.863.324	3.653.996	-460.202	89%
45	611100	Bruto plaće i naknade plaća	244	3.779.565	3.347.415	3.077.707	-432.150	89%
46	611200	Naknade troškova zaposlenih	245	543.961	515.909	576.289	-28.052	95%
47	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	246	398.361	351.396	324.273	-46.965	88%
48	613000	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge (od 49 do 57)	247	1.045.060	750.340	695.830	-274.720	72%
49	613100	Putni troškovi	248	80.600	79.768	64.051	-832	99%
50	613200	Izdaci za energiju	249	20.000	0			0%
51	613300	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	250	98.600	82.741	74.245	-15.859	84%
52	613400	Nabavka materijala i sitnog inventara	251	103.389	56.466	50.361	-46.923	55%
53	613500	Izdaci za usluge prevoza i goriva	252	69.000	37.704	37.185	-31.296	55%
54	613600	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	253	73.000	7.741	5.680	-65.259	11%
55	613700	Izdaci za tekuće održavanje	254	195.000	150.831	156.051	-44.169	77%
56	613800	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	255	29.000	18.168	16.603	-10.832	63%
57	613900	Ugovorene i druge posebne usluge	256	376.471	316.921	291.654	-59.550	84%
58	614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi (od 59 do 66)	257	181.960.400	177.539.780	168.800.709	-4.420.620	98%
59	614100	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	258	1.000.000	0		-1.000.000	0%
60	614200	Tekući transferi pojedincima	259	30.000	20.003	38.873	-9.997	67%
61	614300	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	260	1.000.000	0		-1.000.000	0%
62	614400	Subvencije javnim preduzećima	261					
63	614500	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	262	179.900.000	177.491.809	168.738.466	-2.408.191	99%
64	614600	Subvencije finansijskim institucijama	263					
65	614700	Tekući transferi u inostranstvo	264					
66	614800	Drugi tekući rashodi	265	30.400	27.968	23.370	-2.432	92%
67	615000	Kapitalni transferi (od 68 do 74)	266	0	0	799.045	0	
68	615100	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	267			799.045	0	
69	615200	Kapitalni transferi pojedincima	268					
70	615300	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	269					
71	615400	Kapitalni transferi javnim preduzećima	270					
72	615500	Kapitalni transferi privatnim preduzećima i poduzetnicima	271					
73	615600	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	272					
74	615700	Kapitalni transferi u inostranstvo	273					
75	616000	Izdaci za kamate (od 76 do 79)	274	0	0	0	0	
76	616100	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	275					
77	616200	Izdaci za inostrane kamate	276					
78	616300	Kamate na domaće pozajmljivanje	277					

79	616500	Izdaci za kamate vezane za dug po izdatim garancijama	278					
80	600000	Tekuća budžetska rezerva	279					
81		TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (1 - 41)	280	-187.727.347	-182.312.686	-174.092.962	5.394.661	97%
82		TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA	281					
83		PRIMICI OD PRODAJE STALNIH SREDSTAVA (84 + 85 + 86)	282					
84	811100 (osim 811122 i 811123)	Primici od prodaje stalnih sredstava	283					
85	811200	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	284					
86	811900	Ostali kapitalni primici	285					
87	821000	IZDACI ZA NABAVKU STALNIH SREDSTAVA (od 88 do 93)	286	482.900	159.823	243.775	-323.077	33%
88	821100	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	287					
89	821200	Nabavka građevina	288					
90	821300	Nabavka opreme	289	201.000	17.908	137.771	-183.092	9%
91	821400	Nabavka ostalih stalnih sredstava	290					
92	821500	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	291	190.000	106.932	99.380	-83.068	56%
93	821600	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	292	91.900	34.983	6.624	-56.917	38%
94		NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (87 - 83)	293	482.900	159.823	243.775	-323.077	33%
95		NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (81 - 94)	294	-188.210.247	-182.472.509	-174.336.737	5.717.738	97%
96		TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI	295					
97		PRIMICI OD FINANSIJSKE IMOVINE (od 98 do 104)	296					
98	813100	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti	297					
99	813200	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	298					
100	813300	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima	299					
101	813400	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća	300					
102	813500	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima	301					
103	813600	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	302					

104	813700	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo	303					
105	822000	IZDACI ZA FINANSIJSKU IMOVINU (od 106 do 112)	304					
106	822100	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti	305					
107	822200	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima	306					
108	822300	Pozajmljivanje javnim preduzećima	307					
109	822400	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća	308					
110	822500	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	309					
111	822600	Ostala domaća pozajmljivanja	310					
112	822700	Pozajmljivanje u inostranstvo	311					
113		NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (97 - 105)	312					
114		TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA	313					
115		PRIMICI OD ZADUŽIVANJA (116 + 120)	314					
116	814000	Primici od dugoročnog zaduživanja (117 + 118 + 119)	315					
117	814100	Zajmovi primljeni kroz Državu	316					
118	814200	Primici od inostranog zaduživanja	317					
119	814300	Primici od domaćeg zaduživanja	318					
120	815000	Primici od kratkoročnog zaduživanja (121 + 122 + 123)	319					
121	815100	Zajmovi primljeni kroz Državu	320					
122	815200	Primici od inostranog zaduživanja	321					
123	815300	Primici od domaćeg zaduživanja	322					
124	823000	IZDACI ZA OTPLATE DUGOVA (od 125 do 130)	323					
125	823100	Otplate dugova primljenih kroz Državu	324					
126	823200	Vanjske otplate	325					
127	823300	Otplata domaćeg zaduživanja	326					
128	823400	Otplata unutrašnjeg duga	327					
129	823500	Otplata duga po izdatim garancijama	328					
130	823600	Otkup duga	329					
131		NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (115 - 124)	330					
132		UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (95 + 113 + 131)	331	-188.210.247	-182.472.509	-174.336.737	5.717.738	97%

133		SINTETIČKA KLASIFIKACIJA FUNKCIJA VLADE (COFOG) (134 + 143 + 149 + 156 + 166 + 173 + 180 + 187 + 194 + 203)	332	188.210.247	182.472.509	174.336.737	-5.737.738	97%
134	01	Opće javne usluge (od 137 do 142)	333					
135	011	Izvršni i zakonodavni organi, finansijski i fiskalni poslovi, vanjski poslovi	334					
136	012	Strana ekonomska pomoć	335					
137	013	Opće usluge	336					
138	014	Osnovno istraživanje	337					
139	015	liR Opće javne usluge	338					
140	016	Opće javne usluge n. k.	339					
141	017	Transakcije vezane za javni dug	340					
142	018	Transferi općeg karaktera između različitih nivoa vlasti	341					
143	02	Odbrana (od 144 do 148)	342					
144	021	Vojna odbrana	343					
145	022	Civilna odbrana	344					
146	023	Inostrana vojna pomoć	345					
147	024	liR Odbrana	346					
148	025	Odbrana n. k.	347					
149	03	Javni red i sigurnost (od 150 do 165)	348					
150	031	Policijske usluge	349					
151	032	Usluge protivpožarne zaštite	350					
152	033	Sudovi	351					
153	034	Zatvori	352					
154	035	liR Javni red i sigurnost	353					
155	036	Javni red i sigurnost n. k.	354					
156	04	Ekonomski poslovi (od 157 do 165)	355	188.210.247	182.472.509	174.336.737	-5.737.738	97%
157	041	Opći ekonomski, komercijalni i poslovi po pitanju rada	356					
158	042	Poljoprivreda, šumarstvo, lov i ribolov	357	188.210.247	182.472.509	174.336.737	-5.737.738	97%
159	043	Gorivo i energija	358					
160	044	Rudarstvo, proizvodnja i izgradnja	359					
161	045	Transport	360					
162	046	Komunikacije	361					
163	047	Ostale industrije	362					
164	048	liE Ekonomski poslovi	363					

165	049	Ekonomski poslovi n. k.	364					
166	05	Zaštita životne sredine (167 + 172)	365					
167	051	Upravljanje otpadom	366					
168	052	Upravljanje otpadnim vodama	367					
169	053	Smanjenje zagađenosti	368					
170	054	Zaštita raznovrsnosti flore i faune i zaštita krajolika	369					
171	055	liR Zaštita životne sredine	370					
172	056	Zaštita životne sredine n. k.	371					
173	06	Stambeni i zajednički poslovi (od 174 do 179)	372					
174	061	Stambeni razvoj	373					
175	062	Razvoj zajednice	374					
176	063	Vodosnabdijevanje	375					
177	064	Ulična rasvjeta	376					
178	065	liR Stambeni i zajednički poslovi	377					
179	066	Stambeni i zajednički poslovi n. k.	378					
180	07	Zdravstvo (od 181 do 186)	379					
181	071	Medicinski proizvodi, uređaji i oprema	380					
182	072	Vanbolničke usluge	381					
183	073	Bolničke usluge	382					
184	074	Usluge zdravstvene zaštite	383					
185	075	liR Zdravstvo	384					
186	076	Zdravstvo n. k.	385					
187	08	Rekreacija, kultura i religija (od 188 do 193)	386					
188	081	Usluge sporta i rekreacije	387					
189	082	Usluge kulture	388					
190	083	Usluge emitovanja i izdavaštva	389					
191	084	Religijske i druge zajedničke usluge	390					
192	085	liR Rekreacija, kultura i religija	391					
193	086	Rekreacija, kultura i religija n. k.	392					
194	09	Obrazovanje (od 195 do 202)	393					
195	091	Predškolsko i osnovno obrazovanje	394					
196	092	Srednje obrazovanje	395					
197	093	Obrazovanje poslije srednje škole koje nije visoko obrazovanje	396					
198	094	Visoko obrazovanje	397					
199	095	Obrazovanje koje nije definisano nivoom	398					

200	096	Pomoćne usluge u obrazovanju	399					
201	097	liR Obrazovanje	400					
202	098	Obrazovanje n. k.	401					
203	10	Socijalna zaštita (od 204 do 212)	402					
204	101	Bolest i hendikepiranost	403					
205	102	Starost	404					
206	103	Nasljednici	405					
207	104	Porodica i djeca	406					
208	105	Nezaposlenost	407					
209	106	Stanovanje	408					
210	107	Socijalno isključenje n. k.	409					
211	108	liR Socijalna zaštita	410					
212	109	Socijalna zaštita n. k.	411					

U Sarajevu,

Dana, 18.02.2025. godine

.....
Toroman Vildana

.....
Certificirani računovođa

M.P.

Broj dozvole:

.....
CR-4699/5

.....
Kemal Hrnjić

.....
Rukovodilac

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

0
Nadležno ministarstvo

FEDERALNO MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, VODOPRIVREDE I ŠUMARSTVA Sarajevo
Potrošačka jedinica - glava

Sarajevo-Novo Sarajevo
Sjedište potrošačke jedinice

4200712570001

Identifikacioni broj

84.11

Šifra po kvalifikacionoj djelatnosti

2401

Organizacioni broj

0

Operativni broj

0420

Funkcionalni kod

0

Fond

Pojedinačni obrasci:

Konsolidovani obrasci:

BILANS STANJA
na dan 31.12.2024. godine

- u KM -

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procent (4/5) × 100
	1	2	3	4	5	6
1		I AKTIVA				
2	100000+ 200000	A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (3 do 10)	001	78.803.012	68.011.168	115,87
3	110000	Novčana sredstva i plemeniti metali	002	26	17	152,94
4	120000	Vrijednosni papiri	003			
5	130000	Kratkoročna potraživanja	004	140.508	172.971	81,23
6	140000	Kratkoročni plasmani	005			
7	160000	Finansijski i obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama	006	78.328.856	67.445.377	116,14
8	210000	Zalihe materijala i robe	007			
9	220000	Zalihe sitnog inventara	008			
10	190000	Kratkoročna razgraničenja	009	333.622	392.803	84,93
11	000000	B. Stalna sredstva (14+17+20+21)	010	557.718	520.918	107,06
12	011000	Stalna sredstva	011	3.503.647	3.326.242	105,33
13	011900	Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	012	2.945.929	2.805.324	105,01
14	011-0119	Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (12-13)	013	557.718	520.918	107,06
15	020000	Dugoročni plasmani	014			
16	029000	Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	015			
17	020-029	Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (15-16)	016			
18	031000	Vrijednosni papiri	017			
19	031900	Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	018			
20	031-0319	Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (18-19)	019			
21	09	Dugoročna razgraničenja	020			
22		UKUPNA AKTIVA (2+11) = 41	021	79.360.730	68.532.086	115,80

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (4/5) × 100
	1	2	3	4	5	6
23		II PASIVA				
24	300000	A. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (25 do 30)	022	78.803.012	68.011.168	115,87
25	310000	Kratkoročne tekuće obaveze	023	74.661.581	64.349.844	116,02
26	320000	Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	024			
27	330000	Kratkoročni krediti i zajmovi	025			
28	340000	Obaveze prema zaposlenicima	026	346.220	314.303	110,15
29	360000	Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	027			
30	390000	Kratkoročna razgraničenja	028	3.795.211	3.347.021	113,39
31	400000	B. Dugoročne obaveze i razgraničenja (32+33+34)	029			
32	410000	Dugoročni krediti i zajmovi	030			
33	420000	Ostale dugoročne obaveze	031			
34	490000	Dugoročna razgraničenja	032			
35	500000	C. Izvori stalnih sredstava (36+37+38+39-40)	033	557.718	520.918	107,06
36	510000	Izvori stalnih sredstava	034	557.718	520.918	107,06
37	520000	Ostali izvori sredstava	035			
38	530000	Izvori sredstava rezervi	036			
39	590000	Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	037			
40	590000	Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	038			
41		UKUPNA PASIVA (24+31+35) = 22	039	79.360.730	68.532.086	115,80

Sarajevo-Novo Sarajevo, 18.02.2025.
Mjesto i datum

TOROMAN (MIDHAT) VILDANA
Certifikovani računovođa

Kemal Hrnjić
Rukovodilac

CR-4699/5
Broj dozvole

M.P.

033/726-568
Kontakt

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
Federalno ministarstvo poljoprivrede,
vodoprivrede i šumarstva

BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
Federal Ministry of Agriculture, Water
Management and Forestry

Broj: 13-11-1140 /25
Sarajevo, 22.04.2025. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FEDERACIJI BIH
Ložionička 3, 71 000 Sarajevo

PREDMET: Izjava rukovodstva, dostavlja se -

IZJAVA RUKOVODSTVA

Ova izjava (u skladu sa zahtjevima ISSAI-ja 2580) daje se u vezi s vašom finansijskom revizijom **Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva** za 2024. godinu, u svrhu izražavanja mišljenja o tome da li finansijski izvještaji daju istinit i objektivan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, u skladu s posebnim propisima Federacije BiH za budžetske korisnike o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.

Izjava se daje i u svrhu potvrđivanja da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, prikazane u finansijskim izvještajima **Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva**, u svim značajnim aspektima usklađene s nadležnom zakonskom i drugom pravnom regulativom.

Potvrđujemo sljedeće (po našem najboljem znanju i uvjerenju, nakon ispitivanja koje smo smatrali neophodnim kako bismo se odgovarajuće informisali):

Finansijski izvještaji

- Ispunili smo svoju odgovornost za pripremu finansijskih izvještaja u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.
- Značajne pretpostavke koje smo koristili u izradi računovodstvenih procjena, uključujući i one mjerene po fer vrijednosti, razumne su i osnovane.
- Odnosi i transakcije između povezanih strana adekvatno su računovodstveno obuhvaćene i objavljene u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju.
- Pravilno smo procijenili, evidentirali i objavili sve gubitke po osnovu nenaplativih potraživanja, preuzetih obaveza i obezvređivanja imovine.
- Preduzeli smo neophodne aktivnosti da spriječimo prevare i zloupotrebe javnih sredstava za slučajeve koji su nam bili poznati.

Sarajevo, Hamdije Čemerlića br. 2, Tel.: +387 33 726 578, Fax: +387 33 726 669
e-mail: branimir.stipic@fmpvs.gov.ba

- Nije bilo neusklađenosti sa zahtjevima nadležne zakonske i druge pravne regulative, koje bi, u slučaju nepoštovanja, mogle imati materijalno značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Nabavke roba, usluga i radova proveli smo u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u BiH, rukovodeći se principima racionalnog trošenja javnih sredstava i obezbjeđivanja najboljeg kvaliteta nabavljenih roba, usluga i radova.
- Postupili smo u skladu sa svim aspektima odredbi ugovora (koje smo zaključili tokom godine ili u ranijem periodu), a koje bi, u slučaju nepridržavanja, mogle imati značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Sve transakcije su evidentirane u računovodstvenim evidencijama i prezentovane u finansijskim izvještajima.

Omogućili smo vam:

- pristup svim poslovnim knjigama, evidencijama i dokumentaciji, za koje smatramo da su relevantne za pripremu finansijskih izvještaja;
- pristup svim informacijama o sudskim sporovima u toku, pokrenutim protiv **Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva** i koje je pokrenulo **Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva** i procjenu ishoda tih sporova;
- pristup dokumentaciji vezanoj za sudska poravnjanja i isplate po tim osnovama;
- dodatne informacije koje ste zahtijevali od nas za potrebe revizije;
- neograničen pristup osobama u **Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva** za koje ste utvrdili da je neophodno da daju revizorske dokaze.

Pružene informacije

- Otkrili smo vam sve poznate slučajeve neusklađenosti sa zakonskom i drugom pravnom regulativom ili sumnjama da one postoje.
- Otkrili smo vam identitet povezanih stranaka subjekta i sve odnose i transakcije koje su nam poznate.
- Dali smo sve informacije u vezi s prevarom ili sumnjom da ona postoji, za koje imamo saznanja i koje mogu uticati na subjekt, a uključuju:
 - rukovodstvo;
 - zaposlene koji imaju značajnu ulogu u internoj kontroli ili
 - ostale, gdje prevara može imati značajan učinak na finansijske izvještaje.

S poštovanjem,

Dostaviti:

- Naslovu
- a/a